

BOR BANKA D.D. SARAJEVO

**Finansijski izvještaji za godinu koja je završila
31. decembra 2012. i
Izveštaj nezavisnog revizora**

BOR BANKA D.D. SARAJEVO

SADRŽAJ

	<i>Stranica</i>
Odgovornost za finansijske izvještaje	1
Izvještaj nezavisnog revizora	2
Bilans uspjeha (Izvještaj o sveobuhvatnoj dobiti)	3
Bilans stanja (Izvještaj o finansijskom položaju)	4
Izvještaj o promjenama na kapitalu	5
Izvještaj o novčanim tokovima	6
Napomene uz finansijske izvještaje	7 – 36

ODGOVORNOST ZA FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE

Uprava je dužna osigurati da za svaku finansijsku godinu budu sastavljeni finansijski izvještaji u skladu s Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja (MSFI), koje je objavio Odbor za međunarodne računovodstvene standarde, koji pružaju istinit i fer pregled stanja u BOR Banka d.d. Sarajevo („Banka“), kao i njene rezultate poslovanja za taj period.

Nakon provedbe odgovarajuće analize, Uprava opravdano očekuje da će Banka u dogledno vrijeme raspolagati odgovarajućim resursima, te stoga i dalje usvaja načelo vremenske neograničenosti poslovanja pri sastavljanju finansijskih izvještaja.

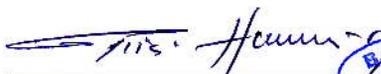
Odgovornosti Uprave pri izradi finansijskih izvještaja obuhvataju slijedeće:

- odabir i dosljednu primjenu odgovarajućih računovodstvenih politika;
- davanje opravdanih i razboritih prosudbi i procjena;
- postupanje u skladu s važećim računovodstvenim standardima, uz objavljivanje i obrazloženje svih materijalno značajnih odstupanja u finansijskim izvještajima, te
- sastavljanje finansijskih izvještaja pod pretpostavkom vremenske neograničenosti poslovanja, osim ako pretpostavka da će Banka nastaviti poslovanje nije primjerena.

Uprava je odgovorna za vođenje odgovarajućih računovodstvenih evidencija, koje u svakom trenutku s opravdanom tačnošću prikazuju finansijski položaj Banke. Također, Uprava je dužna pobrinuti se da finansijski izvještaji budu u skladu sa Zakonom o računovodstvu i reviziji Federacije Bosne i Hercegovine. Pored toga, Uprava je odgovorna za čuvanje imovine Banke, te za poduzimanje opravdanih koraka za sprječavanje i otkrivanje prevara i drugih nepravilnosti.

Za i u ime Uprave

Potpisao u ime Uprave,

Hamid Pršeš, direktor

BOR Banka d.d. Sarajevo

Obala Kulina bana br. 18
71 000 Sarajevo
Bosna i Hercegovina

18. januara 2013. godine

Izveštaj nezavisnog revizora

Dioničarima BOR Banke d.d., Sarajevo:

Obavili smo reviziju priloženih finansijskih izvještaja BOR Banke d.d. Sarajevo (u daljem tekstu: "Banka"), prikazanih na stranicama 3. do 36., koji se sastoje od bilansa stanja (izvještaja o finansijskom položaju) na dan 31. decembar 2012. godine, kao i bilansa uspjeha (izvještaja o sveobuhvatnoj dobiti), izvještaja o novčanim tokovima i izvještaja o promjenama na kapitalu za godinu koja je tada završila, te sažetog prikaza značajnih računovodstvenih politika i drugih napomena uz finansijske izvještaje.

Odgovornost Uprave za finansijske izvještaje

Uprava je odgovorna za pripremanje i fer prezentiranje priloženih finansijskih izvještaja u skladu sa Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja, te regulatornim zahtjevima Agencije za bankarstvo Federacije Bosne i Hercegovine. Odgovornosti Uprave obuhvataju slijedeće: dizajniranje, uspostavljanje i održavanje sistema internih kontrola vezanih za pripremanje i fer prezentiranje finansijskih izvještaja koji ne sadrže materijalno značajne pogreške, bilo zbog prevare ili grešaka; odabir i dosljednu primjenu odgovarajućih računovodstvenih politika; te davanje razboritih računovodstvenih procjena u datim uvjetima.

Odgovornost revizora

Naša je odgovornost izraziti nezavisno mišljenje o priloženim finansijskim izvještajima na temelju naše revizije. Reviziju smo obavili u skladu sa Međunarodnim standardima revizije. Navedeni standardi zahtijevaju da reviziju planiramo i obavimo na način da dobijemo razumno uvjerenje da finansijski izvještaji ne sadrže materijalno značajne pogreške.

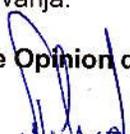
Revizija uključuje provjeru dokaza, pomoću testiranja, koji potkrjepljuju iznose i druge informacije objavljene u finansijskim izvještajima. Odabir procedura zavisi od prosudbi Revizora, uključujući ocjenu rizika da li finansijski izvještaji sadrže materijalno značajne pogreške, bilo zbog prevare ili grešaka. Za potrebe ocjene rizika, Revizor vrši procjenu internih kontrola vezanih za pripremanje i fer prezentiranje finansijskih izvještaja, u svrhu određivanja revizorskih procedura u datim uvjetima, ali ne u svrhu davanja mišljenja u pogledu funkcionisanja internih kontrola Banke. Revizija također uključuje i procjenu primijenjenih računovodstvenih politika te ocjenu značajnih procjena Uprave, kao i ocjenu prikaza finansijskih izvještaja u cjelini.

Uvjereni smo da su revizorski dokazi koje smo prikupili dostatni i primjereni kao osnova za izražavanje našeg mišljenja.

Mišljenje

Po našem mišljenju, finansijski izvještaji prikazuju objektivno i realno, u svim materijalno značajnim stavkama, finansijski položaj Banke na dan 31. decembra 2012. godine, kao i rezultate njenog poslovanja i novčane tokove za godinu koja je tada završila, u skladu s Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja.

PKF Re Opinion d.o.o.

 Nihad Fejzić, direktor i ovlaštenu revizor

Sarajevo, 18. januar 2013. godine

 Lejla Kaknjo, ovlaštenu revizor

BOR BANKA D.D. SARAJEVO
BILANS USPJEHA – IZVJEŠTAJ O SVEOBUHVAATNOJ DOBITI
ZA GODINU KOJA JE ZAVRŠILA 31. DECEMBRA 2012.

	Napomena	2012. KM 000	2011. KM 000
Prihodi od kamata	6	13.035	9.373
Rashodi od kamata	7	(4.653)	(3.055)
NETO PRIHOD OD KAMATA		8.382	6.318
Prihodi od naknada i provizija	8	1.745	1.302
Realizirani dobiti od prodaje ulaganja raspoloživih za prodaju		144	244
Rashodi od naknada i provizija		(223)	(102)
NETO PRIHOD OD NAKNADA, PROVIZIJA I DRUGIH FINANSIJSKIH PRIHODA		1.666	1.444
Ostali dobiti - kursne razlike, neto		17	194
Ostali operativni prihodi	9	203	175
PRIHODI IZ REDOVNOG POSLOVANJA		10.268	8.131
Troškovi zaposlenih	10	(2.374)	(2.021)
Amortizacija	22	(556)	(470)
Ostali administrativni troškovi	11	(1.753)	(1.326)
DOBIT PRIJE UMANJENJA VRIJEDNOSTI, REZERVISANJA I POREZA NA DOBIT		5.585	4.314
Umanjenja vrijednosti i rezervisanja	12	(2.760)	(2.680)
DOBIT PRIJE POREZA NA DOBIT		2.825	1.634
Porez na dobit	13	(302)	(255)
NETO DOBIT ZA GODINU		2.523	1.379
Zarada po običnoj dionici u KM	14	13,46	6,59

Izveštaj o sveobuhvatnoj dobiti može se prikazati kako slijedi:

	2012. KM 000	2011. KM 000
Neto dobit za godinu	2.523	1.379
Ostala sveobuhvatna dobit:		
Gubitak ulaganja u finansijsku imovinu raspoloživu za prodaju	(274)	(278)
Prodaja ulaganja raspoloživih za prodaju	(56)	(96)
Podzbir:	(330)	(374)
Ukupna sveobuhvatna dobit za godinu	2.193	1.005

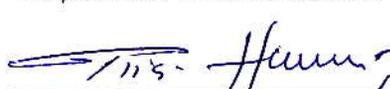
Računovodstvene politike i napomene u nastavku čine sastavni dio ovih finansijskih izvještaja.

BOR BANKA D.D. SARAJEVO
BILANS STANJA – IZVJEŠTAJ O FINANSIJSKOM POLOŽAJU
NA DAN 31. DECEMBRA 2012. GODINE

Napomena	31.12.2012. KM 000	31.12.2011. KM 000
Imovina		
Gotovina i računi kod banaka	15 9.765	6.655
Obavezna rezerva kod Centralne banke BiH	16 24.856	9.300
Plasmani kod banaka	17 19.439	25.854
Dati krediti, neto	18 188.633	150.803
Finansijska imovina raspoloživa za prodaju	19 3.046	2.473
Vrijednosni papiri držani do dospjeća	20 300	2.030
Ostala imovina, neto	21 128	151
Materijalna i nematerijalna imovina	22 18.850	19.105
Ukupna imovina	265.017	216.371
Obaveze		
Obaveze prema bankama i drugim finansijskim institucijama	23 35.939	42.056
Obaveze prema Vladi FBiH (Protuvrijednosni fond)	24 35.577	32.123
Obaveze prema klijentima	25 143.894	93.421
Dugoročna razgraničenja	26 2.173	2.388
Ostale obaveze	27 299	346
Rezervisanja za potencijalne i preuzete obaveze	28 477	339
Ukupne obaveze	218.359	170.673
Kapital i rezerve		
Dionički kapital	29 29.166	29.166
Revalorizacijske rezerve	12.818	12.976
Revalorizacijske rezerve za ulaganja	(263)	67
Ostale rezerve	10	10
Regulatorne rezerve za kreditne gubitke	1.465	1.465
Akumulirana dobit	3.462	2.014
Ukupni kapital	46.658	45.698
Ukupne obaveze i kapital	265.017	216.371

Računovodstvene politike i napomene u nastavku čine sastavni dio ovih finansijskih izvještaja.

Potpisao za i u ime Banke dana 18. januara 2013. godine

 Hamid Pršeš, direktor

 Enisa Hulusić, izvršni direktor računovodstva i sredstava

BOR BANKA D.D. SARAJEVO
IZVJEŠTAJ O PROMJENAMA NA KAPITALU
ZA GODINU KOJA JE ZAVRŠILA 31. DECEMBRA 2012.

	Dionički kapital KM 000	Revalorizacijske rezerve KM 000	Rezerve na osnovu fer vrijednosti KM 000	Ostale rezerve KM 000	Regulatorne rezerve za kreditne gubitke KM 000	Zadržana dobit KM 000	Ukupno KM 000
Stanje 31. decembra 2010.	26.515	13.134	441	10	-	3.441	43.541
Donos regulatornih rezervi za kreditne gubitke*	-	-	-	-	1.465	-	1.465
Usklađenje	-	-	-	-	-	(2)	(2)
Dokapitalizacija**	2.651	-	-	-	-	(2.651)	-
Prijenos sa / na	-	(158)	-	-	-	158	-
Ostala sveobuhvatna dobit	-	-	(374)	-	-	-	(374)
Plaćene dividende	-	-	-	-	-	(311)	(311)
Neto rezultat za 2011. godinu	-	-	-	-	-	1.379	1.379
Stanje 31. decembra 2011.	29.166	12.976	67	10	1.465	2.014	45.698
Prijenos sa / na	-	(158)	-	-	-	158	-
Ostala sveobuhvatna dobit	-	-	(330)	-	-	-	(330)
Plaćene dividende***	-	-	-	-	-	(1.233)	(1.233)
Neto rezultat za 2012. godinu	-	-	-	-	-	2.523	2.523
Stanje 31. decembra 2012.	29.166	12.818	(263)	10	1.465	3.462	46.658

* Na dan 31. decembra 2012. godine regulatorne rezerve za kreditne gubitke kumulativno iznose 1.465 hiljada KM, a što odgovara početno utvrđenom stanju na dan 1. januar 2011. godine. U skladu sa zahtjevima regulatora, Banka je na dan 31. decembra 2012. izvršila obračun nedostajućih regulatornih rezervi iz dobiti za procjenu gubitaka po bilansnoj aktivni i vanbilansnim stavkama u iznosu od 1.358 hiljada KM.

Nadzorni odbor Banke je na dan 26. decembra 2012. godine usvojio izmjenjenu Metodologiju za obračun ispravki vrijednosti za kreditne gubitke, zasnovanu na konzervativnim principima a koji odgovaraju specifičnostima okruženja u kojem Banka posluje.

** Skupština banke je dana 31. marta 2011. godine donijela odluku broj S – 9/11, o povećanju vlasničkog kapitala za iznos od 2.651.460 KM, na način da se nominalna vrijednost dionica sa 100 KM poveća na 110 KM. Nakon provedene dokapitalizacije, iznos vlasničkog kapitala je 29.166.060 KM, podijeljen na 265.146 dionica (s pravom glasa 162.014 dionica). Komisija za vrijednosne papire FBiH je dana 11. maja 2011. godine donijela rješenje br. 03/1-19-130/11 o odobravanju povećanja osnovnog kapitala povećanjem nominalne vrijednosti dionica sa 100 na 110 KM.

*** U skladu sa odlukom Skupštine Banke od 15. marta 2012. godine, isplaćena je dividenda na prioritetne kumulativne dionice za 2011. godinu u iznosu od 173 hiljade KM, na prioritetne nekumulativne dionice isplaćeno je 169 hiljada KM, te na obične (upravljačke) dionice u iznosu od 891 hiljadu KM.

Računovodstvene politike i napomene u nastavku čine sastavni dio ovih finansijskih izvještaja.

BOR BANKA D.D. SARAJEVO
IZVJEŠTAJ O NOVČANIM TOKOVIMA
ZA GODINU KOJA JE ZAVRŠILA 31. DECEMBRA 2012.

	2012. KM 000	2011. KM 000
Poslovne aktivnosti		
Dobit prije oporezivanja	2.825	1.634
<i>Usklađenje za:</i>		
Amortizacija	556	470
Neto povećanje ispravke vrijednosti i rezervisanja	2.760	2.680
Neotpisana vrijednost rashodovane imovine i usklađenja	12	40
<i>Promjene u sredstvima i obavezama:</i>		
Povećanje potraživanja od Centralne banke BiH	(15.556)	(2.063)
Neto smanjenje/(povećanje) plasmana kod banaka	6.336	(10.982)
Neto povećanje datih kredita, prije ispravke vrijednosti	(40.373)	(57.531)
Smanjenje ostalih potraživanja	23	76
Neto povećanje obaveza prema klijentima	50.473	41.639
Neto promjena u dugoročnim razgraničenjima	(215)	(246)
Smanjenje ostalih obaveza	(27)	(596)
Novčana sredstva ostvarena/(korištena) u operativnim aktivnostima	6.814	(24.879)
Plaćeni porez na dobit	(322)	(188)
Neto priliv/(odliv) gotovine iz poslovnih aktivnosti	6.492	(25.067)
Investicijske aktivnosti		
Povećanje imovine raspoložive za prodaju	(903)	(1.042)
Smanjenje/(povećanje) imovine držane do dospjeća	1.730	(2.030)
Kupovina materijalne i nematerijalne imovine	(313)	(458)
Neto priliv/(odliv) gotovine iz investicijskih aktivnosti	514	(3.530)
Finansijske aktivnosti		
(Odlivi)/prilivi po osnovu otplate/novih primljenih kredita	(6.117)	20.046
Povećanje obaveza prema Vladi FBiH	3.454	339
Plaćene dividende	(1.233)	(311)
Neto (odliv)/priliv gotovine iz finansijskih aktivnosti	(3.896)	20.074
Neto povećanje/(smanjenje) novčanih sredstava	3.110	(8.523)
Novčana sredstva na početku godine	6.655	15.178
Novčana sredstva na kraju godine	9.765	6.655

Računovodstvene politike i napomene u nastavku čine sastavni dio ovih finansijskih izvještaja.

BOR BANKA D.D. SARAJEVO
NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE
ZA GODINU KOJA JE ZAVRŠILA 31. DECEMBRA 2012.

---

1. OPŠTI PODACI

BOR banka d.d. Sarajevo ("Banka") je pravno lice osnovano u Federaciji Bosne i Hercegovine 1995. godine, sa adresom Obala Kulina bana 18, 71000 Sarajevo, s ciljem da podrži proces razvoja i obnavljanja u Bosni i Hercegovini.

Osnovna djelatnost Banke ogleda se kroz slijedeće aktivnosti:

- Primanje svih vrsta novčanih depozita u zemlji,
- Ostalim poslovima u skladu sa Zakonom,
- Devizno i devizno-valutno poslovanje u zemlji,
- Kupovina i prodaja vrijednosnih papira u zemlji,
- Emisija vrijednosnih papira i novčanih kartica u zemlji,
- Izdavanje garancija, avala i drugih oblika jemstva u zemlji,
- Obavljanje određenih poslova platnog prometa u zemlji,
- Čuvanje i upravljanje sredstvima i vrijednosnim papirima u zemlji,
- Poslovi finansijskog inženjeringa,
- Upravljanje finansijama preduzeća,
- Ekspertize, dijagnostika i restrukturiranje,
- Uzimanje i davanje kredita u zemlji,
- te ostale aktivnosti u skladu sa registracijom.

Banka je u ranijim periodima imala zabranu prikupljanja depozita od strane Agencije za bankarstvo zbog specifičnosti ugovora sa Kuvajtskim fondom i neriješene vlasničke strukture kapitala. Na osnovu Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o osiguranju depozita u bankama BiH (Sl. Glasnik BiH br. 75/09), Banka je dana 30. marta 2009. godine izvršila izmjene i dopune Statuta Banke. Rješenjem broj 04-772/09 od 30. marta 2009. godine, Agencija za bankarstvo FBiH dala je saglasnost na Statut u dijelu prikupljanja depozita. Nakon provedene kontrole FBA te dodijeljenog ranga, Banka je dana 1. novembra 2011. godine dobila dozvolu Agencije za osiguranje depozita FBiH, te time stekla punopravno članstvo u asocijaciji.

Na dan 31. decembar 2012. godine Banka je imala 62 zaposlenika (31. decembar 2011. godine; 57 zaposlenih).

Nadzorni odbor

Aziz Šunje	Predsjednik
Ademir Abdić	Član
Hasan Đozo	Član
Hasen Mašović	Član
Hajrudin Hadžimehanović	Član

Odbor za reviziju

Tihomir Ćurak	Predsjednik
Senad Herenda	Član
Elma Oković - Badnjević	Član
Denis Lasić	Član
Senaid Zajimović	Član

Uprava

Hamid Pršeš	Direktor Banke
Adela Zorlak	Izvršni direktor prodaje
Bedina Jusičić Musa	Izvršni direktor sektora upravljanja rizicima
Enisa Hulusić	Izvršni direktor računovodstva i sredstava
Muhamed Šehbajraktarević	Izvršni direktor pravnih, kadrovskih i opštih poslova

Interni revizor Banke je Šefika Kreso.

BOR BANKA D.D. SARAJEVO
NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE
ZA GODINU KOJA JE ZAVRŠILA 31. DECEMBRA 2012.

---

2. USVAJANJE NOVIH I IZMIJENJENIH RAČUNOVODSTVENIH STANDARDARDA

2.1 Standardi i tumačenja na snazi u tekućem periodu

Na dan izdavanja ovih finansijskih izvještaja sljedeći Standardi i Tumačenja su efektivni za tekući period (na snazi za periode koji počinju 1. januara 2012. godine ili nakon toga):

MSFI 1	Prva primjena Međunarodnih standarda finansijskog izvještavanja (jaka hiperinflacija i ukidanje fiksnih datuma za prvu primjenu)
MSFI 7	Finansijski instrumenti - objavljivanje (objavljivanje prijenosa finansijskih sredstava)
MRS 1	Prezentacija finansijskih izvještaja (prezentiranje sveobuhvatne dobiti na snazi od 1. jula 2012. godine)
MRS 12	Porezi na dobit (odgođeni porezi: povrat osnovne imovine)

2.2 Standardi i tumačenja koji su objavljeni i nisu još u upotrebi

Na dan izdavanja ovih finansijskih izvještaja, sljedeći standardi i tumačenja standarda su objavljeni i nisu još u upotrebi:

MSFI 1	Prva primjena Međunarodnih standarda finansijskog izvještavanja (izuzeće od zahtijeva ponovne prezentacije uporednih podataka po MSFI 9: na snazi od 1. januara 2015. godine)
MSFI 1	Prva primjena Međunarodnih standarda finansijskog izvještavanja (državni krediti na snazi od 1. januara 2013. godine)
MSFI 1	Prva primjena Međunarodnih standarda finansijskog izvještavanja (godišnja poboljšanja: ponovljena primjena MSFI 1 – na snazi od 1. januara 2013. godine)
MSFI 1	Prva primjena Međunarodnih standarda finansijskog izvještavanja (godišnja poboljšanja: troškovi pozajmljivanja – na snazi od 1. januara 2013. godine)
MSFI 7	Finansijski instrumenti - objavljivanje (prebijanje finansijske imovine i finansijskih obaveza na snazi od 1. januara 2013. godine)
MSFI 9	Finansijski instrumenti: Klasifikacija i mjerenje (na snazi od 1. januara 2015. godine)
MSFI 9	Dodaci MSFI 9 za računovodstvo finansijskih obaveza (na snazi od 1. januara 2015. godine)
MSFI 10	Konsolidirani finansijski izvještaji (na snazi od 1. januara 2013. godine)
MSFI 11	Zajednički poduhvati (na snazi od 1. januara 2013. godine)
MSFI 12	Prezentacija učešća u drugim subjektima (na snazi od 1. januara 2013. godine)
MSFI 13	Mjerenje fer vrijednosti (na snazi od 1. januara 2013. godine)
MRS 1	Prezentacija finansijskih izvještaja (godišnja poboljšanja: pojašnjenja zahtijeva vezanih za uporedne podatke – na snazi od 1. januara 2013. godine)
MRS 16	Nekretnine, postrojenja i oprema (godišnja poboljšanja: klasifikacija uslužne opreme – na snazi od 1. januara 2013. godine)
MRS 19	Primanja zaposlenih (primanja nakon zaposlenja i primanja kod prekida zaposlenja – na snazi od 1. januara 2013. godine)
MRS 27	Odvojeni finansijski izvještaji (na snazi od 1. januara 2013. godine)
MRS 28	Ulaganja u pridružena pravna lica i zajednički poduhvati (na snazi od 1. januara 2013. godine)
MRS 32	Finansijski instrumenti – prezentacija (prebijanje finansijske imovine i finansijskih obaveza – na snazi od 1. januara 2014. godine)
MRS 32	Finansijski instrumenti – prezentacija (godišnja poboljšanja: porezni efekti na raspodjelu vlasnicima vlasničkih instrumenata – na snazi od 1. januara 2013. godine)
MRS 34	Finansijsko izvještavanje za periode tokom godine (godišnja poboljšanja: izvještavanje za periode tokom godine segmentarne informacije za ukupnu imovinu i obaveze – na snazi od 1. januara 2013. godine)
IFRIC 20	Troškovi demontaže u fazi proizvodnje kod površinskih rudnika (na snazi od 1. januara 2013. godine)

Banka je izabrala da ne usvoji ove standarde, amandmane standardima i tumačenja unaprijed, prije njihovog datuma stupanja na snagu. Uprava Banke predviđa da usvajanje ovih standarda i tumačenja u budućim periodima neće značajno uticati na finansijske izvještaje Banke.

BOR BANKA D.D. SARAJEVO
NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE
ZA GODINU KOJA JE ZAVRŠILA 31. DECEMBRA 2012.

---

3. PREGLED TEMELJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA

3.1 Temeljni za prezentiranje

Banka finansijske izvještaje priprema u skladu sa MSFI. Finansijski izvještaji Banke pripremljeni su po načelu historijskog troška usklađenog za revalorizaciju određenih dugotrajnih sredstava i finansijske imovine. Osnovne računovodstvene politike prikazane su u nastavku.

Finansijski izvještaji iskazani su u hiljadama konvertibilnih maraka (□000 KM), što je i funkcionalna valuta Banke. Finansijski izvještaji su pripremljeni na obračunskoj osnovi, i to pod pretpostavkom neograničenog poslovanja Banke. Sastavljanje finansijskih izvještaja u skladu s MSFI zahtijeva od Uprave da daje procjene i pretpostavke koje utiču na iskazane iznose sredstava i obaveza, te objavu potencijalne imovine i obaveza na datum finansijskih izvještaja, kao i iznose prihoda i rashoda za izvještajni period. Procjene se temelje na informacijama koje su dostupne na datum sastavljanja finansijskih izvještaja, dok se stvarni rezultati mogu razlikovati od procijenjenih.

Banka smatra da posluje u jednom poslovnom segmentu, i u jednom geografskom području, a to je pružanje bankarskih usluga u Bosni i Hercegovini.

3.2 Prihodi i rashodi od kamata

Prihodi i rashodi od kamata iskazuju se u bilansu uspjeha (sveobuhvatnoj dobiti) za sve instrumente koji donose kamatu po načelu obračunatih kamata primjenom metode efektivne kamatne stope, to jest, po stopi koja diskontuje procijenjene novčane tokove na neto sadašnju vrijednost tokom trajanja ugovora. Takvi prihodi i rashodi prikazani su kao prihodi od kamata i slični prihodi te rashodi od kamata i slični rashodi u izvještaju o sveobuhvatnoj dobiti. Prihodi i rashodi od kamata takođe uključuju prihode i rashode od naknada i provizija od kredita i potraživanja od klijenata ili pozajmice od banaka, priznatih na osnovi efektivne kamatne stope.

Metoda efektivne kamate je metoda izračuna amortizovanog troška finansijske imovine ili finansijske obaveze i raspoređivanja prihoda ili rashoda od kamata u odgovarajućem vremenskom periodu. Efektivna kamatna stopa je stopa koja diskontuje procijenjene buduće gotovinske isplate ili uplate kroz očekivano trajanje finansijskog instrumenta ili, tamo gdje je prikladno, kraći period, na neto knjigovodstvenu vrijednost finansijske imovine ili finansijske obaveze. Prilikom računanja efektivne kamatne stope, Banka vrši procjenu gotovinskih tokova uzimajući u obzir sve uslove ugovora koji se odnose na finansijski instrument, ali ne uzimajući u obzir buduće kreditne gubitke.

Izračun uključuje sve naknade i provizije koje su ugovorne strane platile ili primile, a koje čine sastavni dio efektivne kamatne stope, troškove transakcija i sve druge premije ili diskonte.

3.3 Prihodi i rashodi od naknada i provizija

Naknade i provizije sastoje se uglavnom od provizija u domaćem i inostranom platnom prometu, te naknada za odobrenje kredita i drugih kreditnih instrumenata Banke. Provizije od platnog prometa priznaju se u periodu u kojem su usluge pružene. Naknade za odobrenje kredita se nakon odobrenja i povlačenja kreditnih sredstava razgraničavaju (zajedno s povezanim direktnim troškovima odobrenja) i priznaju kao usklađenje efektivnog prinosa na kredit tokom trajanja kredita.

3.4 Troškovi naknada za zaposlene

U ime svojih zaposlenika, Banka plaća penzijsko i zdravstveno osiguranje na i iz plate, koji su obračunati na bruto plaćenu platu, kao i poreze, koji su obračunati na neto plaćenu platu. Banka gore navedene doprinose plaća u korist penzionog i zdravstvenog fonda Federacije Bosne i Hercegovine, po zakonskim stopama tokom godine na bruto plaćenu platu. Nadalje, topli obrok, prijevoz i regres su plaćeni u skladu sa domaćim zakonskim propisima. Ovi troškovi su prikazani u bilansu uspjeha u periodu u kojem su troškovi plata nastali.

3.5 Otpremnine prilikom odlaska u penziju

U skladu sa lokalnim propisima, Banka isplaćuje otpremnine prilikom odlaska u penziju u visini od minimalno šest plata zaposlenika isplaćene u mjesecu koji prethodi ili šest prosječnih plata u Federaciji BiH za mjesec koji prethodi, u zavisnosti šta više odgovara zaposleniku.

BOR BANKA D.D. SARAJEVO
NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE
ZA GODINU KOJA JE ZAVRŠILA 31. DECEMBRA 2012.

---

3. PREGLED TEMELJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (NASTAVAK)

3.5 Otpremnine prilikom odlaska u penziju (nastavak)

Troškovi otpremnina za odlazak u penziju utvrđuju se metodom projektovane kreditne jedinice. Trošak minulog rada priznaje se odmah u onoj mjeri u kojoj su prava na primanja već stečena. U suprotnom, amortizuje se ravnomjerno tokom prosječnog perioda sve do trenutka sticanja prava na naknadu. Obaveze za otpremnine za odlazak u penziju priznate u bilansu stanja predstavljaju sadašnju vrijednost obaveze za definisanu naknadu, korigovanu za nepriznati trošak minulog rada.

3.6 Oporezivanje

Poreski rashod s temelja poreza na dobit jest zbirni iznos tekuće poreske obaveze i odgođenih poreza. Tekuća poreska obaveza temelji se na oporezivoj dobiti za godinu. Oporeziva dobit razlikuje se od neto dobiti perioda iskazanoj u bilansu uspjeha jer uključuje stavke prihoda i rashoda koje su oporezive ili neoporezive u drugim godinama, kao i stavke koje nikada nisu oporezive ni odbitne. Tekuća poreska obaveza Banke izračunava se primjenom poreskih stopa koje su na snazi, odnosno u postupku donošenja na datum izvještajnog perioda.

Odgođeni porez jest iznos za koji se očekuje da će po njemu nastati obaveza ili povrat temeljem razlike između knjigovodstvene vrijednosti imovine i obaveza u finansijskim izvještajima i pripadajuće poreske osnovice koja se koristi za izračunavanje oporezive dobiti a obračunava se metodom bilansne obaveze. Odgođene poreske obaveze općenito se priznaju za sve oporezive privremene razlike, a odgođena poreska imovina se priznaje u onoj mjeri u kojoj je vjerojatno da će biti raspoloživa oporeziva dobit na temelju koje je moguće iskoristiti privremene razlike koje se odbijaju.

Knjigovodstveni iznos odgođene poreske imovine procjenjuje se na svaki datum izvještajnog perioda i umanjuje u onoj mjeri u kojoj više nije vjerojatno da će biti raspoloživ dostatan iznos oporezive dobiti za povrat cijelog ili dijela iznosa poreske imovine. Odgođeni porez obračunava se po poreskim stopama za koje se očekuje da će biti u primjeni u periodu u kojem će doći do podmirenja obaveze ili realizacije sredstva. Odgođeni porez knjiži se na teret ili u korist bilansa uspjeha, osim ako se odnosi na stavke koje se knjiže direktno u korist ili na teret glavnice, u kojem slučaju se i odgođeni porez također iskazuje u okviru glavnice.

Odgođena poreska imovina i obaveze se prebijaju ako se odnose na poreze na dobit koje je nametnula ista poreska vlast i ako Banka namjerava podmiriti svoju tekuću poresku imovinu i obaveze na neto osnovi. Banka ima obavezu plaćanja raznih indirektnih poreza, koji su iskazani u okviru administrativnih troškova.

3.7 Novac i novčani ekvivalenti

Za potrebe izvještavanja o novčanim tokovima, novac i novčani ekvivalenti obuhvataju sredstva kod Centralne banke Bosne i Hercegovine ('CBBH'), stanja na žiro računima kod drugih banaka i novac u blagajnama.

Novac i novčani ekvivalenti isključuju obaveznu minimalnu rezervu kod Centralne banke, budući da sredstva obavezne rezerve nisu na raspolaganju Banci u njenom svakodnevnom poslovanju. Obavezna minimalna rezerva kod CBBH je iznos koji su obavezne izdvajati sve poslovne banke koje imaju dozvolu za rad u Bosni i Hercegovini.

3.8 Finansijska imovina

Banka klasifikuje svoje finansijske instrumente u sljedeće kategorije: kredit i potraživanja, finansijska imovina raspoloživa za prodaju i ostale finansijske obaveze. Uprava određuje klasifikaciju finansijskih instrumenata nakon početnog priznavanja i preispituje tu klasifikaciju na svaki dan izvještavanja.

Kredit i potraživanja predstavljaju nederivatnu finansijsku imovinu sa fiksnim ili određenim plaćanjima koja ne kotira na aktivnom tržištu. Ista nastaje kad Banka daje novac dužniku bez namjere trgovanja potraživanjima. Kredit i potraživanja uključuju kredite i potraživanja od banaka i komitenata.

Finansijska imovina raspoloživa za prodaju obuhvata nederivatnu finansijsku imovinu koja se klasifikuje kao raspoloživa za prodaju ili koja nije klasifikovana u neku drugu kategoriju.

BOR BANKA D.D. SARAJEVO
NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE
ZA GODINU KOJA JE ZAVRŠILA 31. DECEMBRA 2012.

---

3. PREGLED TEMELJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (NASTAVAK)

3.8 Finansijska imovina (nastavak)

Finansijska imovina klasifikovana kao raspoloživa za prodaju se namjerava držati na neodređeno vrijeme, a može biti prodana kao odgovor na potrebe za likvidnošću ili promjenu u kamatnim stopama, promjenu u kursovima i cijenama vlasničkih hartija od vrijednosti. Imovina raspoloživa za prodaju uključuje dužničke i vlasničke hartije od vrijednosti. Ostale finansijske obaveze obuhvataju sve finansijske obaveze koje nisu vrednovane po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha i uključuju tekuće i depozitne račune i uzete kredite.

Priznavanje

Kredit i potraživanja i ostale finansijske obaveze priznaju se kada su dati ili primljeni. Finansijsku imovinu raspoloživu za prodaju Banka priznaje na datum trgovanja te imovine.

Vrednovanje

(a) Kredit i potraživanja

Kredit i potraživanja početno se priznaju po fer vrijednosti. Nakon početnog priznavanja, kredit i potraživanja se vrednuju po amortizovanom trošku koristeći metodu efektivne kamate, umanjeni za umanjene vrijednosti.

(b) Finansijska imovina raspoloživa za prodaju

Finansijska imovina raspoloživa za prodaju se početno vrednuje po fer vrijednosti uvećana za transakcijske troškove koji se mogu direktno pripisati nabavci ili izdavanju finansijske imovine. Nakon inicijalnog vrednovanja, sva finansijska imovina raspoloživa za prodaju iskazuje se po fer vrijednosti, izuzetno, vlasničke hartije od vrijednosti koje nemaju cijenu na aktivnom tržištu odnosno, čija se fer vrijednost ne može pouzdano izmjeriti vrednuju se po trošku nabavke uvećano za transakcijske troškove, umanjeno za eventualna umanjena vrijednosti.

(c) Ostale finansijske obaveze

Ostale finansijske obaveze se početno vrednuju po svojoj fer vrijednosti. Nakon početnog priznavanja, ostale finansijske obaveze se vrednuju po amortizacijskom trošku korištenjem metode efektivne kamate.

Priznavanje dobitaka i gubitaka od naknadnog vrednovanja finansijskih instrumenata

Dobici i gubici po osnovu promijene fer tržišne vrijednosti finansijske imovine raspoložive za prodaju se priznaju u okviru rezervi za fer vrijednost u kapitalu Banke. Prilikom prodaje ili trajnog smanjenja vrijednosti ove finansijske imovine odgovarajući iznos akumuliranih efekata promjene fer tržišne vrijednosti iskazuje se u bilansu uspjeha kao dobiti ili gubici po osnovu prodaje finansijske imovine raspoložive za prodaju. Kamata obračunata korištenjem metode efektivne kamate priznaje se kao dobit ili gubitak.

Kursne razlike od vlasničkih instrumenata raspoloživih za prodaju predstavljaju dio fer vrijednosti ovih instrumenata i priznaju se u kapitalu. Dividende na vlasničke hartije od vrijednosti raspoložive za prodaju se priznaju kao dobit ili gubitak u trenutku kada Banka ostvari pravo naplate.

Umanjenje vrijednosti finansijske imovine

Banka sa svakim datumom bilansa provjerava da li postoje objektivne naznake umanjena vrijednosti finansijske imovine. Umanjenje vrijednosti finansijske imovine ili grupe finansijske imovine priznaje se, ukoliko postoji objektivni dokaz o umanjenju vrijednosti kao rezultat jednog ili više događaja nastalih nakon početnog priznavanja imovine koji ima uticaj na procijenjene buduće novčane tokove od finansijske imovine ili grupe finansijske imovine, koji se može pouzdano procijeniti ("događaj koji uzrokuje umanjene vrijednosti").

1) Kredit i potraživanja

Banka redovno provjerava i prati da li postoje objektivni dokazi za umanjene vrijednosti kredita i potraživanja kao i ostale finansijske imovine.

BOR BANKA D.D. SARAJEVO
NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE
ZA GODINU KOJA JE ZAVRŠILA 31. DECEMBRA 2012.

---

3. PREGLED TEMELJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (NASTAVAK)

3.8 Finansijska imovina (nastavak)

1) Krediti i potraživanja (nastavak)

Ukoliko postoji objektivni dokaz za umanjene vrijednosti kredita i potraživanja na pojedinačnoj osnovi, gubitak od umanjenja vrijednosti utvrđuje se kao razlika između knjigovodstvene vrijednosti imovine i sadašnje vrijednosti očekivanih budućih novčanih tokova diskontovanih originalnom efektivnom kamatnom stopom finansijske imovine. Knjigovodstvena vrijednost imovine umanjuje se putem računa rezervacije za umanjene vrijednosti, a iznos gubitka priznaje se u bilansu uspjeha. Ukoliko kredit ili potraživanje imaju varijabilnu kamatnu stopu, diskontnu stopu za utvrđivanje gubitka od umanjenja vrijednosti predstavlja tekuća efektivna kamatna stopa utvrđena ugovorom u trenutku kad nastupi umanjene vrijednosti.

Finansijska imovina za koju nije prepoznato umanjene vrijednosti na pojedinačnoj osnovi uključuje se u grupu finansijske imovine sličnih karakteristika koje se onda razmatraju za umanjene vrijednosti na grupnoj osnovi. Grupno umanjene vrijednosti također podrazumjeva i umanjene na portfolio osnovi (IBNR) za slučajeve gdje Banka (na pojedinačnoj ili grupnoj osnovi) utvrdi da ne postoji objektivni dokaz za umanjene vrijednosti. Ukoliko je kredit nenaplativ, a sve pravne procedure su dovršene te je poznat konačni iznos gubitka, kredit se direktno otpisuje. Ako se u narednom periodu iznos gubitka od umanjenja vrijednosti smanji, a umanjene se direktno može povezati s događajem koji se dogodio nakon otpisa, otpisani iznos ili rezerva se tada prihoduje u bilansu uspjeha. Otpis nenaplativih potraživanja vrši se na osnovu odluka Nadzornog odbora, a u skladu sa odlukama suda, dogovorima zainteresovanih strana i procjenama Banke. U skladu sa regulativom Banka računa i umanjene vrijednosti prema propisima FBA.

Kredit, plasmani i druga izloženost Banke klasifikuju se u kategorije propisane od strane FBA zavisno od stepena naplativosti koji se određuje na osnovu broja dana koliko je prekoračen rok dospjeća, procjene finansijskog položaja dužnika i kvaliteta instrumenata obezbjeđenja naplate. Procijenjeni iznos posebne rezerve za potencijalne gubitke (regulatorna rezerva za kreditne gubitke) obračunava se primjenom procenata propisanih od strane FBA. Ukoliko je posebna rezerva za potencijalne gubitke izračunata u skladu s propisima FBA veća od ispravka vrijednosti izračunatog u skladu sa zahtjevima MSFI-a, navedena razlika prikazuje se kao regulatorna rezerva za kreditne gubitke unutar kapitala i rezervi po Odluci Skupštine Banke, u skladu s računovodstvenim propisima FBiH.

2) Finansijska imovina raspoloživa za prodaju

Banka na svaki datum izvještavanja provjerava postoji li objektivni dokaz za umanjene vrijednosti pojedine finansijske imovine ili grupe finansijske imovine.

U slučaju vlasničkih instrumenata klasificiranih kao raspoloživa za prodaju, značajno ili produženo smanjenje fer vrijednosti instrumenata ispod troška sticanja uzima se u obzir kod utvrđivanja je li vrijednost imovine umanjena.

Ukoliko postoji takav dokaz za finansijsku imovinu raspoloživu za prodaju, kumulativni gubitak, utvrđen kao razlika između troška sticanja i tekuće fer vrijednosti, umanjene za gubitak od umanjenja vrijednosti po toj finansijskoj imovini prethodno priznat u izvještaju o sveobuhvatnoj dobiti, prenosi se iz kapitala i rezervi i priznaje u bilansu uspjeha. Gubici od umanjenja vrijednosti priznati u bilansu uspjeha po vlasničkim instrumentima ne ukidaju se kroz bilans uspjeha. Ukoliko, u narednom periodu, fer vrijednost dužničkog instrumenta klasificiranog kao raspoloživog za prodaju poraste i porast je objektivno vezan za događaj nastao nakon što je gubitak od umanjenja vrijednosti priznat u izvještaju o sveobuhvatnoj dobiti, gubitak od umanjenja vrijednosti ukida se u korist bilansa uspjeha.

Prestanak priznavanja

Banka prestaje priznavati finansijsku imovinu (u cjelosti ili djelimično) kada izgubi kontrolu nad ugovornim pravima te finansijske imovine što nastaje u slučaju kada Banka to pravo realizuje, odrekne ga se ili kada ono istekne. Finansijska imovina raspoloživa za prodaju isknjižava se na dan trgovanja.

Dati krediti i potraživanja i ostale finansijske obaveze isknjižavaju se iz knjiga na dan kada je Banka prenijela svoja prava, odnosno kada je obaveza prestala postojati. Banka prestaje priznavati finansijske obaveze samo kada prestanu postojati, tj. kad su ispunjene, otkazane ili zastarjele.

BOR BANKA D.D. SARAJEVO
NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE
ZA GODINU KOJA JE ZAVRŠILA 31. DECEMBRA 2012.

---

3. PREGLED TEMELJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (NASTAVAK)

3.8 Finansijska imovina (nastavak)

Prestanak priznavanja (nastavak)

Ukoliko se uslovi finansijske obaveze promijene, Banka će prestati priznavati tu obavezu, te će istovremeno priznati novu finansijsku obavezu sa novim uslovima.

Principi mjerenja fer vrijednosti

Fer vrijednost derivatnih finansijskih instrumenata kojima se trguje na uređenom tržištu procjenjuje se na osnovu iznosa primitaka ili izdataka koje bi Banka imala da prekine ugovor na datum bilansa uzimajući u obzir trenutne tržišne uslove i kreditnu sposobnost strana u ugovoru.

Specifični instrumenti

a) Finansijski derivati

Finansijski derivati obuhvataju valutne forvard i swap transakcije. Finansijski derivati inicijalno i naknadno se priznaju po fer vrijednosti. Tržišne vrijednosti se dobijaju primjenom različitih tehnika procjene, uključujući diskontovanje novčanih tokova. Finansijski derivati se računovodstveno priznaju u okviru aktive ukoliko je njihova tržišna vrijednost pozitivna, odnosno u okviru pasive, ukoliko je njihova tržišna vrijednost negativna. Promjene u tržišnoj vrijednosti finansijskih derivata iskazuju se kao dobit ili gubitak.

b) Novac i novčani ekvivalenti

Pod novcem i novčanim ekvivalentima podrazumijevaju se: gotovina, čekovi poslani na naplatu, sredstva na računima kod drugih banaka i sredstva na računu rezervi kod Centralne banke (bez iznosa obavezne rezerve).

c) Krediti i plasmani bankama

Plasmani bankama klasifikovani su kao krediti i potraživanja i vrednuju se po amortizovanom trošku smanjenom za gubitke od umanjenja vrijednosti.

d) Krediti komitentima

Krediti komitentima iskazuju se u neto iznosu umanjeno za gubitke od umanjenja vrijednosti kako bi se prikazali procijenjeni nadoknadivi iznosi.

e) Vlasničke hartije od vrijednosti

Vlasničke hartije od vrijednosti klasifikovane su kao imovina raspoloživa za prodaju i vrednuju se po fer vrijednosti, osim ukoliko ne postoji pouzdana mjera fer vrijednosti, kada se one vrednuju po trošku sticanja, umanjeno za umanjenje vrijednosti.

f) Dužničke hartije od vrijednosti

Dužničke hartije od vrijednosti su klasifikovane kao finansijska imovina raspoloživa za prodaju i vrednuju se po fer vrijednosti.

g) Tekući računi banaka i komitenata

Tekući računi i depoziti klasifikovani su kao ostale obaveze i početno se priznaju po fer vrijednosti umanjenoj za transakcijske troškove, a naknadno se iskazuju po njihovom amortizovanom trošku metodom efektivne kamatne stope.

h) Uzeti krediti

Uzeti kamatonosni krediti klasifikuju se kao ostale finansijske obaveze i početno se vrednuju po fer vrijednosti umanjenoj za transakcijske troškove, a naknadno po njihovom amortizovanom trošku metodom efektivne kamatne stope.

3.9 Finansijske obaveze i vlasnički instrumenti izdati od Banke

Klasifikacija kao finansijska obaveza ili kapital

Dužnički ili vlasnički instrumenti su klasifikovani ili kao finansijske obaveze ili kao kapital u skladu sa suštinom ugovornog angažmana.

BOR BANKA D.D. SARAJEVO
NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE
ZA GODINU KOJA JE ZAVRŠILA 31. DECEMBRA 2012.

---

3. PREGLED TEMELJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (NASTAVAK)

3.9 Finansijske obaveze i vlasnički instrumenti izdati od Banke (nastavak)

Vlasnički instrumenti

Vlasnički instrument je bilo koji ugovor koji dokazuje pravo na preostali iznos udjela u imovini subjekta nakon odbijanja svih njegovih obaveza. Vlasnički instrumenti koje je Banka izdala knjiže se u iznosu primljenih sredstava, umanjениh za troškove izdavanja.

Obaveze za ugovore o finansijskoj garanciji

Obaveze za ugovore o finansijskoj garanciji su inicijalno mjerene po fer vrijednosti i naknadno su mjerene po većem od:

- iznosa obaveze u ugovoru, kako je utvrđeno u skladu sa MRS 37: "Rezervisanja, nepredviđene obaveze i nepredviđena imovina"; ili
- iznosa inicijalno priznatog i, gdje je to odgovarajuće, umanjenog za kumulativnu amortizaciju priznatu u skladu sa politikama priznavanja prihoda koji su gore utvrđeni.

Finansijske obaveze

Finansijske obaveze su klasifikovane kao finansijske obaveze 'iskazane po fer-vrijednosti kroz bilans uspjeha' ili kao 'ostale finansijske obaveze'. Kroz svoje poslovanje, Banka stvara samo jednu kategoriju finansijskih obaveza za koju je računovodstvena osnova prikazano kako slijedi.

Ostale finansijske obaveze

Ostale finansijske obaveze, uključujući i obaveze po kreditima, se početno priznaju po fer vrijednosti, umanjenoj za transakcijske troškove. Ostale finansijske obaveze su naknadno mjerene po amortiziranom trošku koristeći metodu efektivne kamatne stope. Metoda efektivne kamate je metoda izračunavanja troškova amortizacije finansijske obaveze i određivanja troška kamate za relevantni period. Efektivna kamatna stopa je stopa koja tačno diskontuje procijenjena buduća plaćanja u gotovini kroz očekivani period trajanja finansijske obaveze, ili, gdje je to moguće, u kraćem periodu.

Prestanak priznavanja finansijske obaveze

Banka prestaje priznavati finansijsku obavezu kada, i samo kada, su obaveze Banke otpuštene, otkazane ili ističu.

3.10 Nekretnine i oprema

Nekretnine i oprema iskazani su po trošku ili po njihovoj revaloriziranoj vrijednosti, umanjeno za akumuliranu amortizaciju i umanjenje vrijednosti. Revalorizacija je provedena realno na način da se knjigovodstveni iznosi ne razlikuju materijalno od fer vrijednosti koja bi bila utvrđena na datum bilansa stanja.

Svako povećanje vrijednosti uslijed revalorizacije navedenih zemljišta i zgrada knjiži se u korist revalorizacijske rezerve, osim u onoj mjeri u kojoj ono poništava smanjenje vrijednosti istog sredstva koje je prethodno priznato kao rashod, u kojem slučaju se povećanje knjiži u korist bilansa uspjeha u iznosu prethodnog umanjenja koje je teretilo bilans uspjeha.

Smanjenje knjigovodstvenog iznosa uslijed revalorizacije zemljišta i zgrada knjiži se kao trošak u onoj mjeri u kojoj premašuje stanje rezerve nastalo revalorizacijom nekretnina u odnosu na prethodno procijenjenu vrijednost istog sredstva.

Nekretnine i oprema početno se iskazuju po trošku nabavke umanjenom za ispravku vrijednosti i akumulirane gubitke od umanjenja vrijednosti. Trošak nabavke obuhvata nabavnu cijenu i sve troškove direktno povezane s dovođenjem sredstva u radno stanje za namjeravanu upotrebu. Troškovi tekućeg održavanja i popravaka, zamjene te investicijskog održavanja manjeg obima priznaju se kao rashod kad su nastali. Troškovi značajnih investicijskih održavanja i zamjene se kapitaliziraju. Dobici i gubici temeljem rashodovanja ili otuđenja dugotrajne materijalne imovine iskazuju se u bilansu uspjeha u periodu u kojem su nastali.

BOR BANKA D.D. SARAJEVO
NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE
ZA GODINU KOJA JE ZAVRŠILA 31. DECEMBRA 2012.

---

3. PREGLED TEMELJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (NASTAVAK)

3.10 Nekretnine i oprema (nastavak)

Nekretnine u izgradnji iskazane su po trošku nabavke umanjenom za eventualne gubitke od umanjenja. Obračun amortizacije započinje u trenutku u kojem je sredstvo spremno za namjeravanu upotrebu. Amortizacija se obračunava linearnom metodom na temelju procijenjenog vijeka upotrebe sredstva.

Procijenjene stope amortizacije bile su kao što slijedi:

Građevinski objekti	1,3% (do 77 godina)
Računari	33% (do 3 godine)
Namještaj i ostala uredska oprema	7% - 20% (od 5 do 14 godina)

3.11 Nematerijalna imovina

Nematerijalna imovina početno se mjeri po trošku nabavke i amortizuje se linearno tokom procijenjenog vijeka upotrebe.

3.12 Preračunavanje stranih valuta

Transakcije u stranim valutama preračunavaju se u konvertibilne marke po službenom kursu Centralne banke Bosne i Hercegovine na datum transakcije, koji odgovara tržišnom kursu. Monetarna imovina i obaveze iskazani u stranim valutama ponovno se preračunavaju na dan bilanse primjenom kursa važećeg na taj datum. Nenovčane stavke u stranoj valuti iskazane po fer vrijednosti preračunavaju se primjenom valutnog kursa važećeg na datum procjene fer vrijednosti. Nenovčane stavke u stranoj valuti iskazane po historijskom trošku se ne preračunavaju ponovno na dan bilansa. Dobici i gubici proizašli iz promjena u kursovima valuta uključuju se u bilans uspjeha.

Banka vrednuje imovinu i obaveze po srednjem kursu Centralne banke Bosne i Hercegovine na dan bilansa stanja, a koji je približan tržišnim kursovima. Kursevi valuta određeni od strane Centralne banke koji su korišteni u izradi bilansa stanja Banke na dan izvještavanja su sljedeći:

31. decembar 2012. 1 EUR = 1,95583 KM 1 USD = 1,483600 KM

31. decembar 2011. 1 EUR = 1,95583 KM 1 USD = 1,511577 KM

Za finansijsku imovinu i obaveze denominirane u KWD, Banka koristi kurs Kuvajtske Narodne banke.

31. decembar 2012. 1 KWD = 5,163 KM

31. decembar 2011. 1 KWD = 5,359 KM

3.13 Rezervisanja

Banka priznaje rezerviranje ako ima sadašnju obavezu koja je nastala temeljem prošlih događaja, ako postoji vjerovatnost da će za podmirenje obaveze biti potreban odliv resursa. Uprava Banke određuje iznos rezervisanja na temelju najbolje moguće procjene troškova koji će nastati podmirenjem obaveze. Ako je učinak materijalno značajan, rezervisanja se diskontiraju do sadašnje vrijednosti.

4. KLJUČNE RAČUNOVODSTVENE PROSUDBE I KLJUČNI IZVORI PROCJENE

U primjeni računovodstvenih politika Banke, koje su objašnjene u Napomeni 3., Uprava je obavezna da prosudi, procjeni i pretpostavi knjigovodstvenu vrijednost imovine i obaveza koje se ne mogu izvesti iz ostalih izvora. Procjene i povezane pretpostavke se temelje na ranijem iskustvu i ostalim faktorima koji su uzeti u obzir kao relevantni. Stvarni rezultati mogu se razlikovati od procijenjenih.

Procjene i temeljne pretpostavke se stalno revidiraju. Izmjene knjigovodstvenih procjena priznaju se u periodu izmjene ukoliko se odnose samo na taj period, ili u periodu izmjene i budućim periodima ukoliko izmjena utiče na tekući i buduće periode.

Ključni izvori procjene neizvjesnosti

Ključne pretpostavke vezane za budućnost i ostale ključne izvore procjene neizvjesnosti na datum izvještajnog perioda, koje nose značajan rizik uzrokovanja materijalnog usklađenja knjigovodstvene vrijednosti imovine i obaveza u okviru naredne finansijske godine su sljedeće.

BOR BANKA D.D. SARAJEVO
NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE
ZA GODINU KOJA JE ZAVRŠILA 31. DECEMBRA 2012.

---

4. KLJUČNE RAČUNOVODSTVENE PROSUDBE I KLJUČNI IZVORI PROCJENE (NASTAVAK)

Ključni izvori procjene neizvjesnosti (nastavak)

Vijek trajanja nekretnina i opreme

Kao što je objašnjeno u Napomeni 3., Banka preispituje procijenjeni vijek trajanja nekretnina i opreme na kraju svakog godišnjeg izvještajnog perioda.

Fer vrijednost derivativa i ostalih finansijskih instrumenata

Kao što je objašnjeno u Napomeni 33., Uprava koristi svoju prosudbu u odabiru odgovarajuće tehnike vrednovanja za finansijske instrumente koji ne kotiraju na aktivnom tržištu. Primijenjene su uobičajene tehnike vrednovanja koje koriste stručnjaci na tržištu. Finansijski instrumenti su vrednovani koristeći analizu diskontovanog novčanog toka koja se temelji na potkrijepljenim pretpostavkama, gdje je to moguće, sa vidljivim tržišnim cijenama ili stopama. Procjena fer vrijednosti dionica koje ne kotiraju na tržištu kapitala uključuje neke pretpostavke koje nisu podržane od strane vidljivih tržišnih cijena ili stopa.

5. GLOBALNA KRIZA NA TRŽIŠTU

Banka je pod uticajem trenutne finansijske krize i pogoršanih ekonomskih uslova. S obzirom na trenutnu globalnu krizu i njene efekte na lokalnom tržištu u Bosni i Hercegovini, Banka će vjerovatno poslovati u teškom i nesigurnom ekonomskom okruženju i u 2013. godini. Uticaj krize na poslovne operacije Banke trenutno nije moguće u potpunosti predvidjeti i zbog toga postoji element opšte neizvjesnosti.

Do sada, tekuća finansijska kriza imala je određeni uticaj na finansijsku poziciju i poslovanje Banke, najviše kroz iznos dodatnih ispravki vrijednosti za kreditne gubitke priznate u bilansu uspjeha za godinu koja je završila 31. decembra 2012. Banka redovno prati kreditni rizik, rizik likvidnosti, rizik promjene kamatnih stopa i devizni rizik. Pogoršana ekonomska situacija u zemlji će vjerovatno uticati na određene industrijske grane i klijente Banke u pogledu mogućnosti izmirenja njihovih kreditnih obaveza. Ovo može uticati na ispravke vrijednosti za potencijalne kreditne gubitke u 2013. godini, te druga područja gdje se zahtijevaju procjene od strane Uprave.

Ovi finansijski izvještaji sadrže značajne procjene vezano za ispravke vrijednosti za kreditne gubitke, vrednovanje kolaterala i fer vrijednost vrijednosnih papira. Stvarni rezultati mogu se razlikovati od ovih procjena. Ključni prioriteti Banke u 2013. godini biće upravljanje finansijskim portfoliom prilagođavajući ga ekonomskom okruženju, rast kvalitetnih dugoročnih izvora finansiranja te povećanje udjela Banke na tržištu.

6. PRIHODI OD KAMATA

	2012.	2011.
	KM 000	KM 000
Pravna lica (privreda)	11.205	7.739
Fizička lica	1.201	928
Kamate na kredite čija je vrijednost umanjena (zatezna kamata)	348	309
Amortizacija diskonta (Napomena 26)	215	246
Banke u inostranstvu	36	48
Kamata od vrijednosnih papira držanih do dospijeca	22	12
Banke u zemlji	5	56
Centralna banka BiH (na obaveznu rezervu)	3	35
Ukupno	13.035	9.373

BOR BANKA D.D. SARAJEVO
NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE
ZA GODINU KOJA JE ZAVRŠILA 31. DECEMBRA 2012.

7. RASHODI OD KAMATA

	2012. KM 000	2011. KM 000
Kamate na depozite pravnih lica	2.852	1.664
Kamate na druga kreditna sredstva	823	570
Kamata na sredstva protuvrijednosnog fonda	656	631
Kamate na depozite fizičkih lica	322	190
Ukupno	4.653	3.055

8. PRIHODI OD NAKNADA I PROVIZIJA

	2012. KM 000	2011. KM 000
Naknade po platnom prometu	1.102	816
Naknade po vanbilansnim poslovima	436	256
Komisioni poslovi	153	173
Naknade od konverzija	49	53
Ostale naknade	5	4
Ukupno	1.745	1.302

9. OSTALI OPERATIVNI PRIHODI

	2012. KM 000	2011. KM 000
Prihodi od pružanja usluga grijanja i zakupa	159	149
Ostali prihodi	44	26
Ukupno	203	175

10. TROŠKOVI ZAPOSLENIH

	2012. KM 000	2011. KM 000
Neto plate	1.215	1.041
Porezi i doprinosi	749	643
Naknada za topli obrok i prijevoz	225	201
Ostalo	185	136
Ukupno	2.374	2.021

BOR BANKA D.D. SARAJEVO
NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE
ZA GODINU KOJA JE ZAVRŠILA 31. DECEMBRA 2012.

11. OSTALI ADMINISTRATIVNI TROŠKOVI

	2012. KM 000	2011. KM 000
Profesionalne usluge	391	273
Reprezentacija i marketing	222	213
Energija	150	122
Naknade Nadzornom odboru i Odboru za reviziju	114	141
Sudske i administrativne takse	114	84
Troškovi materijala i sitnog inventara	93	113
Održavanje	88	77
Ostali troškovi poslovanja	581	303
Ukupno	1.753	1.326

12. UMANJENJA VRIJEDNOSTI I REZERVISANJA

	2012. KM 000	2011. KM 000
Ispravka vrijednosti za gubitke na kreditima (Napomena 18)	2.543	2.597
Rezevisanja za potencijalne i preuzete obaveze (Napomena 28)	138	90
Nove/(ukidanje) ispravke vrijednosti za gubitke po plasmanima bankama (Napomena 17)	79	(11)
Nove ispravke vrijednosti za gubitke na ostaloj imovini (Napomena 21)	-	4
Ukupno	2.760	2.680

13. POREZ NA DOBIT

	2012. KM 000	2011. KM 000
Dobit prije oporezivanja	2.825	1.634
Porezno nepriznati rashodi	193	916
Osnovica za oporezivanje	3.018	2.550
Porez na dobit po stopi od 10%	302	255
Obaveza poreza na dobit	302	255
Efektivna stopa poreza na dobit	10,69	15,60

14. ZARADA PO DIONICI

	2012. KM 000	2011. KM 000
Neto dobit	2.523	1.379
<i>Manje:</i> Dividenda za prioritetne dionice	(342)	(311)
<i>Podzbir:</i>	2.181	1.068
Ponderisani prosječni broj redovnih dionica za izračunavanje dobiti po dionici (000)	162	162
Zarada po običnoj dionici (KM)	13,46	6,59

BOR BANKA D.D. SARAJEVO
NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE
ZA GODINU KOJA JE ZAVRŠILA 31. DECEMBRA 2012.

15. GOTOVINA I RAČUNI KOD BANAKA

	31.12.2012. KM 000	31.12.2011. KM 000
Tekući račun u Centralnoj banci BiH	9.133	6.167
Novac u blagajni, trezoru, bankomatu – domaća valuta	353	331
Novac u trezoru – strana valuta	279	157
Ukupno	9.765	6.655

16. OBAVEZNA REZERVA KOD CENTRALNE BANKE BIH

	31.12.2012. KM 000	31.12.2011. KM 000
Obavezna rezerva	10.445	7.934
Posebna rezerva po članu 42 a. Zakona o bankama (Napomena 25)	14.411	1.366
Ukupno	24.856	9.300

Minimalna obavezna rezerva izračunata je kao procenat od prosječnog stanja primljenih depozita i pozajmljenih sredstava za svaki radni dan tokom prethodnih 10 kalendarskih dana držanja obaveznih rezervi. Stope minimalne obavezne rezerve su iznosile 10% od ukupnih kratkoročnih depozita i kredita, i 7% od ukupnih dugoročnih depozita i kredita.

Ako banka primi uplate sredstava javnih prihoda, depozite i obavlja platne transakcije za budžete i vanbudžetske fondove prema članu 42 a. Zakona o Bankama, dužna je po završetku radnog dana 50% dnevnog stanja tih sredstava držati u novčanom obliku kao posebnu rezervu na računu obavezne rezerve kod Centralne banke. Navedeno tretira sredstva i platne transakcije komitenata Agencija za vodno područje rijeke Save, općina Stari Grad, općina Centar te Federalni zavod za penzijsko – invalidsko osiguranje čijih je 50% sredstava na dan 31.12.2012. godine je iznosilo 14.411 hiljade KM.

Kamatna stopa na prosječna sredstva obavezne rezerve iznosila je 0,004%, a na višak sredstva preko obavezne rezerve držanih kod Centralne banke BiH iznosila je 0,006%. Novčana sredstva držana kao obavezna rezerva na računu kod Centralne banke Bosne i Hercegovine nije dostupna na korištenje bez specijalnog odobrenja Centralne banke Bosne i Hercegovine i FBA.

BOR BANKA D.D. SARAJEVO
NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE
ZA GODINU KOJA JE ZAVRŠILA 31. DECEMBRA 2012.

17. PLASMANI KOD BANAKA

	31.12.2012. KM 000	31.12.2011. KM 000
Dati krediti:		
Balkan Investment Bank a.d. Banja Luka	3.299	4.000
Depoziti po viđenju u stranim valutama:		
National Bank of Kuwait	1.790	3.992
Deutsche Bank AG, Njemačka	6.269	3.414
Raiffeisen Zentralbank AG, Austrija	819	2.987
Zagrebačka banka, Hrvatska	1.179	1.845
Nova Ljubljanska banka, Slovenija	324	1.444
KBC Brussels, Belgija	898	130
AHLI United Bank London, Velika Britanija	48	37
Podzbir:	11.327	13.849
Depoziti po viđenju u domaćoj valuti:		
Sparkasse bank d.d. Sarajevo	38	-
Oročeni depoziti u stranim valutama:		
AHLI United Bank London, Velika Britanija	1.807	4.555
Zagrebačka banka, Hrvatska	2.360	1.992
Nova Ljubljanska banka, Slovenija	742	1.538
Podzbir:	4.909	8.085
Oročeni depoziti u domaćoj valuti:		
Sparkasse bank d.d. Sarajevo	25	-
Ukupno bruto plasmani	19.598	25.934
Ispravka vrijednosti za umanjene vrijednosti:	(159)	(80)
Ukupno	19.439	25.854

Godišnje kamatne stope na plasmane u stranim valutama mogu se prikazati kako slijedi:

	2012. KM 000	2011. KM 000
	U % godišnje	U % godišnje
Plasmani EUR	0,10 – 0,40	0,10 – 0,80
Plasmani USD	0,12 – 0,20	0,08 – 0,20
Plasmani KWD	0,10 – 0,50	0,14 – 0,50

Promjene na ispravci vrijednosti po plasmanima bankama mogu se prikazati kako slijedi:

	2012. KM 000	2011. KM 000
Stanje na početku perioda	80	93
Povećanje ispravke vrijednosti (Napomena 12)	93	80
Smanjenje ispravke vrijednosti (Napomena 12)	(14)	(91)
Efekti promjene računovodstvene politike	-	(2)
Ukupno	159	80

BOR BANKA D.D. SARAJEVO
NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE
ZA GODINU KOJA JE ZAVRŠILA 31. DECEMBRA 2012.

18. DATI KREDITI, NETO

	31.12.2012. KM 000	31.12.2011. KM 000
Kratkoročni krediti:		
Pravna lica	73.440	36.163
Fizička lica	371	293
Tekuće dospjeće dugoročnih kredita	23.764	10.312
Podzbir:	97.575	46.768
Dugoročni krediti:		
Pravna lica	113.884	114.772
Fizička lica	18.904	15.505
Tekuće dospjeće dugoročnih kredita	(23.764)	(10.312)
Podzbir:	109.024	119.965
Ukupni krediti prije ispravke vrijednosti	206.599	166.733
Ispravka vrijednosti za moguće kredite	(17.966)	(15.930)
Ukupno	188.633	150.803

Diskont po osnovu kupoprodajnih ugovora sa Privrednom bankom Sarajevo d.d. Sarajevo i Ministarstvom Finansija FBiH, koji predstavlja razliku između nominalne vrijednosti portfolia i bezgotovinskog poravnjanja (uplate), se evidentira kao prihod od kamate po dospjeću, individualno po svakoj pojedinačnoj otplati kredita (Napomena 26).

Kratkoročni krediti odobreni su na period od 1 do 365 dana. Većina kratkoročnih kredita u domaćoj valuti odobrena je komitentima za obrtna sredstva. Dugoročni krediti najvećim djelom su odobravani pravnim licima za različite investicione projekte kao i trajna obrtna sredstva.

Promjene na ispravci vrijednosti za kreditne gubitke mogu se prikazati kako slijedi:

	2012. KM 000	2011. KM 000
Stanje na početku perioda	15.930	5.781
Povećanje ispravke vrijednosti (Napomena 12.)	12.509	4.784
Smanjenje ispravke vrijednosti (Napomena 12.)	(9.966)	(2.187)
Prenos sa / na (Napomena 21)	8	-
Ukidanje ispravke vrijednosti uslijed otpisa	(178)	(352)
Kursne razlike	(337)	554
Efekti promjene računovodstvene politike	-	(1.397)
Donos otpisanih potraživanja	-	8.747
Ukupno	17.966	15.930

BOR BANKA D.D. SARAJEVO
NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE
ZA GODINU KOJA JE ZAVRŠILA 31. DECEMBRA 2012.

18. DATI KREDITI, NETO (NASTAVAK)

Analiza bruto kredita prije umanjenja po privrednim granama:

	31.12.2012. KM 000	31.12.2011. KM 000
Poljoprivreda, šumarstvo, rudarstvo i energetika	57.062	52.830
Trgovina	50.700	46.467
Stanovništvo	19.275	15.798
Usluge, finansije, sport i turizam	16.316	14.675
Transport i telekomunikacije	15.534	11.911
Administrativne i druge javne ustanove	8.948	8.069
Građevinska industrija	14.616	6.259
Ostalo	25.009	11.615
<i>Minus: Razgraničene naknade</i>	(861)	(891)
Ukupno	206.599	166.733

Ponderisana prosječna kamatna stopa sažeto je prikazana kako slijedi:

	31.12.2012.		31.12.2011.	
	KM 000	Godišnja kamatna stopa u %	KM 000	Godišnja kamatna stopa u %
Pravna lica	187.324	3,72- 10	150.935	6,9 – 12
Stanovništvo	19.275	2,85 – 10,9	15.798	5,95 – 7,99
Ukupno:	206.599		166.733	

19. FINANSIJSKA IMOVINA RASPOLOŽIVA ZA PRODAJU

	% vlasništva	31.12.2012. KM 000	31.12.2011. KM 000
Privredna banka Sarajevo d.d. Sarajevo	9,09	3.043	2.470
Bamcard d.o.o. Sarajevo	0,10	3	3
		3.046	2.473
Ispravka vrijednosti za umanjenje		-	-
Ukupno		3.046	2.473

Od 2008. godine dionicama se trguje na Sarajevskoj berzi vrijednosnih papira d.d. Sarajevo te se s toga procjenjuju po fer vrijednosti. U skladu sa navodima Uprave, Banka je ispunila sve preuzete obaveze po osnovu kupoprodajnog ugovora Privredne banke Sarajevo d.d. Sarajevo potpisanog sa Ortačkom grupom X – 25, a vezano za obavezu dokapitalizacije u iznosu od 30 miliona KM. Naime, Banka je svojom investicijom učestvovala sa 6,9% u ortačkoj grupi.

BOR BANKA D.D. SARAJEVO
NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE
ZA GODINU KOJA JE ZAVRŠILA 31. DECEMBRA 2012.

19. FINANSIJSKA IMOVINA RASPOLOŽIVA ZA PRODAJU (NASTAVAK)

Promjene na ispravci vrijednosti za imovinu raspoloživu za prodaju mogu se prikazati:

	2012. KM 000	2011. KM 000
Stanje na početku perioda	-	36
Efekti promjene računovodstvene politike	-	(36)
Ukupno	-	-

20. VRIJEDNOSNI PAPIRI DRŽANI DO DOSPIJEĆA

U skladu sa odlukom Uprave, Banka je 26. juna 2012. godine izvršila kupovinu obveznica FBiH po javnom pozivu br. 08-14-2046-2/12 od 14. juna 2012. godine. Obveznice dospijevaju 27. juna 2017. godine i nose kamatnu stopu od 6,10% na godišnjem nivou. Nominalna vrijednost obveznice je 100 KM.

Trezorski zapisi koje je Banka kupila tokom 2011. godine su dospjeli i naplaćeni 28. marta 2012. godine.

21. OSTALA IMOVINA, NETO

Ostala potraživanja sastoje se od slijedećeg:

	31.12.2012. KM 000	31.12.2011. KM 000
Unaprijed plaćeni troškovi	90	127
Ostala imovina	38	32
	128	159
Ispravka vrijednosti za moguće gubitke	-	(8)
Ukupno	128	151

Promjene na ispravci vrijednosti za ostalu imovinu mogu se prikazati kako slijedi:

	31.12.2012. KM 000	31.12.2011. KM 000
Stanje na početku perioda	8	19
Prenos sa / na (Napomena 18)	(8)	-
Povećanje ispravke vrijednosti (Napomena 12.)	-	8
Smanjenje ispravke vrijednosti (Napomena 12.)	-	(4)
Efekti promjene računovodstvene politike	-	(15)
Ukupno	-	8

BOR BANKA D.D. SARAJEVO
NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE
ZA GODINU KOJA JE ZAVRŠILA 31. DECEMBRA 2012.

22. MATERIJALNA I NEMATERIJALNA IMOVINA

	Zemljište KM 000	Zgrade KM 000	Oprema KM 000	Software KM 000	Investicije u toku KM 000	Ukupno KM 000
<u>Nabavna vrijednost</u>						
Stanje 31. decembra 2010.	425	17.892	1.733	717	255	21.022
- povećanja	-	94	86	44	234	458
- rashod i otuđenje	-	-	(7)	-	(39)	(46)
- prijenos sa/na	-	104	143	8	(255)	-
- usklađenje	-	-	(5)	-	-	(5)
Stanje 31. decembra 2011.	425	18.090	1.950	769	195	21.429
- povećanja	-	-	191	103	19	313
- rashod i otuđenje	-	-	(109)	-	-	(109)
- prijenos sa/na	-	-	69	132	(201)	-
Stanje 31. decembra 2012.	425	18.090	2.101	1.004	13	21.633
<u>Akumulirana amortizacija</u>						
Stanje 31. decembra 2010.	-	405	887	573	-	1.865
- amortizacija za 2011. godinu	-	233	195	42	-	470
- usklađenja	-	-	(5)	-	-	(5)
- rashod i otuđenje	-	-	(6)	-	-	(6)
Stanje 31. decembra 2011.	-	638	1.071	615	-	2.324
- amortizacija za 2012. godinu	-	235	240	81	-	556
- rashod i otuđenje	-	-	(97)	-	-	(97)
Stanje 31. decembra 2012.	-	873	1.214	696	-	2.783
<u>Neto knjigovodstvena vrijednost</u>						
31. decembra 2012.	425	17.217	887	308	13	18.850
1. januara 2012.	425	17.452	879	154	195	19.105

23. OBAVEZE PREMA BANKAMA I DRUGIM FINANSIJSKIM INSTITUCIJAMA

	Kamatna stopa (p.a.)	31.12.2012. KM 000	31.12.2011. KM 000
Ministarstvo finansija FBiH (Fondacija za održivi razvoj)	6-mj. Euro LIBOR+1%	24.265	26.586
Kuvajtski fond za arapski ekonomski razvoj (KFAED)	2%	11.674	15.470
		35.939	42.056
Dospjeće obaveza je kako slijedi:			
U prvoj godini		6.843	5.541
U drugoj godini		6.886	6.794
U periodu od treće do pete godine		14.244	19.087
Nakon pet godina		7.966	10.634
Ukupno		35.939	42.056

Banka je 30. aprila 1997. godine zaključila Ugovor o zajmu sa Kuvajtskim fondom za arapski ekonomski razvoj (KFAED) u iznosu od 6.100.000 KWD, uz kamatnu stopu od 1,5% i 0,5% ostalih troškova godišnje. Sa 31. decembrom 2008. godine potpisana su četiri aneksa Ugovora o zajmu. Namjena kredita je finansiranje malih i srednjih preduzeća isključivo za investicije sa rokom vraćanja do 7 godina i uz kamatnu stopu od 7,5%- 9,5% godišnje do 30. juna 2006. godine, a zatim od 7%-9% godišnje. Garant izvršenja obaveza Banke prema KFAED-u je Vlada Federacije Bosne i Hercegovine prema sporazumu o garanciji koji je odobren od strane Parlamenta Federacije Bosne i Hercegovine, Odluka br. 20/99 od 21. jula 1999. godine ("Službene novine FBiH", broj 38/99). Kao što je navedno u Napomeni 1, svaka planirana promjena u strukturi vlasništva Banke koja se odnosi na procenat vlasništva Federacije Bosne i Hercegovine treba biti odobrena od strane KFAED-a.

BOR BANKA D.D. SARAJEVO
NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE
ZA GODINU KOJA JE ZAVRŠILA 31. DECEMBRA 2012.

23. OBAVEZE PREMA BANKAMA I DRUGIM FINANSIJSKIM INSTITUCIJAMA (NASTAVAK)

Nadzorni odbor Banke i Upravni odbor KFAED-a odobrili su Memorandum o razumijevanju od 14.11.2008. godine, prema kojem je Banka krenula sa ubrzanom otplatom zajma 516, a nova odobravanja kredita (podzajmova) iz Kuvajtske kreditne linije su obustavljena. Glavnica se plaća u KWD u 14 nejednakih polugodišnjih otplata počevši 15. januara 2009. zaključno sa 15. januarom 2016. godine.

Dana 27. septembra 2010. godine Banka je sa Ministarstvom finansija FBiH i Fondacijom za održivi razvoj (ODRAZ) potpisala ugovor o subsidijarnom finansiranju. Sredstva su inicijalno odobrena od Svjetske Banke za projekat poboljšanja dostupnosti finansija malim i srednjim preduzećima. Povrat sredstava kreditorima usklađen je sa naplatom odobrenih kredita krajnjim korisnicima (maksimalno do 120 mjeseci). Tokom 2011. i 2012. godine Banka je odobrila 25 kredita pravnim licima po uslovima definisanim od strane ODRAZA, i to po kamatnoj stopi od 6m Euro libor (od 4,5 – 5,5% na godišnjem nivou).

24. OBAVEZE PREMA VLADI FBIH (PROTUVRIJEDNOSNI FOND)

Na osnovu Ugovora od 1. marta 2005. godine zaključenog između Vijeća ministara BiH i entitetskih Vlada, Banka je dana 22.08.2005. godine potpisala "Ugovor o trajnom upravljanju fondom," sa Ministarstvom finansija Federacije Bosne i Hercegovine (Ministarstvo) koji je aneksiran dana 31.08.2007. godine. U skladu sa Ugovorom Banka snosi kreditni rizik za plasmane iz ovog fonda i obračunava godišnju kamatu od 2%. Na dan ovog izvještaja nije bilo plaćanja obračunate kamate. Shodno tome, kreditni saldo se stalno uvećava zbog akumuliranja obračunate kamate. Protuvrijednosni fond se, za obračunatu kamatu na nivou jednom godišnje prema Ugovornim odredbama, uvećava do 28. februara naredne godine. Prema Ugovoru isti traje sve dok Banka posjeduje licencu FBA i posluje u skladu sa uobičajenim bankarskim procedurama. Dana 18. januara 2012. godine temeljem odluke vlade, protuvrijednosni fond je povećan za 3 miliona KM iz sredstava budžeta FBiH (uplata za Japanski grant).

25. OBAVEZE PREMA KLIJENTIMA

	31.12.2012. KM 000	31.12.2011. KM 000
Depoziti po viđenju:		
Fizička lica:		
U domaćoj valuti	1.773	1.274
U stranim valutama	727	450
	<u>2.500</u>	<u>1.724</u>
Pravna lica:		
U domaćoj valuti	60.570	23.698
U stranim valutama	3.192	3.959
	<u>63.762</u>	<u>27.657</u>
	66.262	29.381
Oročeni depoziti:		
Fizička lica:		
U domaćoj valuti	2.946	1.767
U stranim valutama	4.646	4.877
	<u>7.592</u>	<u>6.644</u>
Pravna lica:		
U domaćoj valuti	55.615	46.639
U stranim valutama	14.425	10.757
	<u>70.040</u>	<u>57.396</u>
	77.632	64.040
Ukupno	143.894	93.421

BOR BANKA D.D. SARAJEVO
NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE
ZA GODINU KOJA JE ZAVRŠILA 31. DECEMBRA 2012.

25. OBAVEZE PREMA KLIJENTIMA (NASTAVAK)

Kamatna stopa na depozite po viđenju u KM iznosila je 0,10% (2011. - 0,30%), odnosno 0,10% (2011. - 0,20) na depozite po viđenju u stranoj valuti, ako nije drugačije regulisano ugovorima. Kamate na kratkoročne depozite u 2012. godini kretale su se od 1,9% do 6,00% (u 2011. 0,30% - 6,00%). U 2012. kamatne stope na dugoročne depozite - oročene i depozite - kolaterale kretale su se od 2,5% do 5,7%, odnosno tokom 2011. od 2,5% do 5,7%.

Kamatne stope na depozite po viđenju u KM i devizama stanovništva iznose 0,10%. Kamatne stope na kratkoročne depozite stanovništva i EUR valuti kretale su se od 1,7% do 3,2%, a za USD valutu od 1,20% do 2,20% do februara 2012. godine, kada su prestala oročenja u USD. U 2012. kamatne stope na dugoročne depozite u KM i EUR valuti 3 do 4,80%. Za 2012. godinu na dugoročne depozite stanovništva u svim valutama na 21, 30 i 40 mjeseci Banka je ugovarala akcijske kamatne stope od 4%, 4,5% i 5% godišnje, respektivno.

Banka je dana 1. novembra 2011. godine stekla licencu Agencije za osiguranje depozita FBiH.

26. DUGOROČNA RAZGRANIČENJA

	31.12.2012. KM 000	31.12.2011. KM 000
Razgraničeni prihod od otkupa kredita (diskont) – Ministarstvo finansija FBiH/Željezara Zenica	1.211	1.259
Razgraničeni prihodi od otkupa kredita (diskont) – PBS	921	1.079
Razgraničeni prihod – Fenix d.o.o. Kladanj	41	50
Ukupno	2.173	2.388

27. OSTALE OBAVEZE

	31.12.2012. KM 000	31.12.2011. KM 000
Obaveze za bruto primanja zaposlenih	85	103
Odgođeni prihod	81	86
Obaveza poreza na dobit, neto	47	67
Obaveze prema dobavljačima	42	47
Rezervisanja (MRS 19)	23	19
Razlike po komisionim poslovima (Napomena 32)	15	22
Ostale obaveze	6	2
Ukupno	299	346

28. REZERVISANJA ZA POTENCIJALNE I PREUZETE OBAVEZE

	2012. KM 000	2011. KM 000
Stanje na početku perioda	339	264
Povećanje rezervisanja (Napomena 12)	1.034	292
Smanjenje rezervisanja (Napomena 12)	(896)	(202)
Efekte promjene računovodstvene politike	-	(15)
Stanje na kraju perioda	477	339

BOR BANKA D.D. SARAJEVO
NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE
ZA GODINU KOJA JE ZAVRŠILA 31. DECEMBRA 2012.

29. DIONIČKI KAPITAL

Vlasnička struktura Banke može se prikazati kako slijedi:

	31.12.2012.		31.12.2011.	
	KM 000		KM 000	
	Broj dionica	Vlasništvo u %	Broj dionica	Vlasništvo u %
Obične dionice:				
Privredna banka Sarajevo d.d. Sarajevo	23.100	14,26	-	-
ZIF "Naprijed" d.d. Sarajevo	15.718	9,70	15.718	9,70
Pobjeda – Rudet d.d. Goražde	12.316	7,60	10.716	6,61
Hamid Pršeš	11.372	7,02	8.545	5,27
Fond "Bošnjaci"	8.496	5,24	8.496	5,24
Koprom Handelsgesellschaft M.B.H.	5.766	3,56	5.766	3,56
Ministarstvo finansija FBiH	-	-	23.100	14,26
Ostali dioničari (ispod 5% vlasništva)	85.246	52,62	89.673	55,36
Ukupno:	162.014	100,00	162.014	100,00
Povlaštene dionice:				
RTM – TV1 d.o.o. Mostar	23.490	-	23.490	-
ZIF CROBIH FOND d.d. Mostar	12.400	-	12.400	-
Mušović Zijad	11.880	-	-	-
Privredna banka Sarajevo d.d. Sarajevo	11.016	-	-	-
Ministarstvo finansija FBiH	-	-	22.136	-
Ostali dioničari	44.346	-	45.106	-
Ukupno:	103.132	-	103.132	-
Ukupno dionički kapital Banke:	265.146	100,00	265.146	100,00

Na dan 31. decembar 2012. i 2011. godine nominalna vrijednost svih dionica je 110 KM. Vlasnici preferencijalnih dionica nemaju zagarantovano pravo na dividendu. U slučaju isplate dividende, imaju prioritetno pravo naplate dividende u odnosu na vlasnike običnih dionica. Vlasnici preferencijalnih dionica, takođe, u slučaju likvidacije, imaju pravo prečeg povrata kapitala u odnosu na vlasnike običnih dionica.

Banka posluje kroz jedan poslovni i geografski segment, a to je pružanje bankarskih usluga u Bosni i Hercegovini. Dionicama Banke se trguje na Sarajevskoj berzi vrijednosnih papira (SASE).

30. PREUZETE I POTENCIJALNE FINANSIJSKE OBAVEZE

U okviru redovnog poslovanja Banka je strana u nekoliko sudskih sporova temeljem povrata sredstava na osnovu instrumenata osiguranja ili neizmirenih potraživanja po kreditima, koji uključuju kamate i troškove spornih potraživanja od komitenata banke, kao i drugih banaka. Uprava Banke uvjerena je da neriješeni sporovi na dan 31. decembra 2012. godine neće imati za posljedicu nikakve značajne gubitke za Banku.

	31.12.2012.	31.12.2011.
	KM 000	KM 000
Potencijalne obaveze		
Plative garancije	11.330	9.017
Činidbene garancije	8.465	2.765
Ukupno potencijalne obaveze	19.795	11.782
Preuzete obaveze		
Neiskorišteni odobreni krediti	2.699	2.545
Okvirni sporazumi (nerizična aktiva)	20.772	16.713
Ukupno preuzete obaveze	23.471	19.258
Ukupno potencijalne i preuzete obaveze	43.266	31.040

BOR BANKA D.D. SARAJEVO
NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE
ZA GODINU KOJA JE ZAVRŠILA 31. DECEMBRA 2012.

31. TRANSAKCIJE SA POVEZANIM STRANAMA

Prema definiciji iz MRS-a 24, povezane strane su strane koje predstavljaju:

- društva koja direktno ili indirektno putem jednog ili više posrednika, kontrolišu izvještajno društvo ili su pod njegovom kontrolom, odnosno koja izvještajno društvo kontrolišu zajedno s drugim subjektima (što uključuje maticu, ovisne subjekte i sestrinska društva);
- pridružena lica – društva u kojima Banka ima značajan uticaj a koja nisu ni povezano lice, niti zajedničko ulaganje investitora;
- fizičke osobe koje direktno ili indirektno imaju pravo glasa u Banci koje im omogućava značajan uticaj na Banku, kao i bilo koji drugi subjekt za koji se očekuje da će uticati ili biti pod uticajem povezane osobe u poslovanju s Bankom;
- rukovodioci na ključnim položajima, odnosno osobe koje imaju ovlaštenja i odgovornosti za planiranje, usmjeravanje i kontrolisanje aktivnosti Banke, uključujući direktore i službene osobe Banke i članove njihovih užih obitelji; i
- društva u kojima bilo koja osoba navedena pod (c) ili (d) ima značajan interes u glasačkim pravima ili koje je direktno ili indirektno u vlasništvu navedenih osoba, odnosno u kojima iste mogu imati značajan uticaj. To uključuje društva u vlasništvu direktora ili većinskih dioničara Banke, kao i preduzetnike čiji rukovodioci na ključnim položajima su istovremeno na istim ili sličnim položajima u Banci.

Prilikom razmatranja svake moguće transakcije s povezanom stranom pozornost je usmjerena na suštinu odnosa, a ne samo na pravni oblik.

	31.12.2012. KM 000	31.12.2011. KM 000
Potraživanja		
Kreditni dati osoblju i članovima njihove uže porodice	1.638	1.688
Kreditni dioničarima sa preko 5% vlasništva	924	562
Kreditni dati članovima Nadzornog odbora i Odbora za reviziju, te članovima njihove uže porodice	77	50
	2.639	2.300
Ulaganja		
Privredna banka Sarajevo d.d. Sarajevo	3.043	2.470
Trezorski zapisi (Ministarstvo finansija FBiH)	300	2.030
	3.343	4.500
Obaveze		
Ministarstvo finansija FBiH	35.578	34.321
Depoziti lica povezanih s Bankom i članova njihove uže obitelji (Uprava, Nadzorni odbor, Ortaci)	539	585
	36.117	34.906
Prihodi		
Prihodi po kreditima dioničarima preko 5%	59	23
Prihodi od kamata od ključnog osoblja Uprave i članova njihove uže porodice	19	15
Prihodi od kamata (obveznice FBiH)	-	12
Prihodi od kamate od članova Nadzornog odbora i Odbora za reviziju te članova njihove uže porodice	4	2
	82	52
Rashodi		
Rashodi od kamate Ministarstvu finansija FBiH	656	631
Rashodi od kamata povezanih lica s bankom (Uprava, NO i OzR)	21	-
	677	631

Tokom redovnog poslovanja ostvareno je nekoliko bankarskih transakcija s povezanim stranama. Te su transakcije obavljene pod komercijalnim uslovima i rokovima, te uz primjenu tržišnih stopa.

BOR BANKA D.D. SARAJEVO
NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE
ZA GODINU KOJA JE ZAVRŠILA 31. DECEMBRA 2012.

31. TRANSAKCIJE SA POVEZANIM STRANAMA (NASTAVAK)

Članovima Uprave i osobama na ključnim rukovodećim položajima isplaćene su sljedeće naknade:

	2012. KM 000	2011. KM 000
Plate direktorima i ostalom ključnom osoblju Uprave	299	335
Porezi i doprinosi	165	231
Naknade članovima Nadzornog odbora	75	81
Naknade članovima Odbora za reviziju	39	29
Podzbir	578	676

32. KOMISIONI POSLOVI

Sredstva kojima Banka upravlja kao povjerenik za i u ime pojedinaca, zaklada i drugih institucija ne predstavljaju sredstva Banke, stoga nisu uključena u njen bilans.

	2012. KM 000	2011. KM 000
Obaveze		
Vlada Federacije Bosne i Hercegovine	9.389	10.084
Vlada Bosne i Hercegovine	500	500
Fond za izgradnju Kantona Sarajevo	110	116
Međunarodni MG	63	141
Kanton Sarajevo	42	45
Ukupno	10.104	10.886
Imovina		
Kreditni datih preduzećima	9.594	9.781
Kreditni datih stanovništvu	495	1.083
Ukupno	10.089	10.864
Dug prema osnovnim kreditorima – komisioni (Napomena 27)	15	22

Banka ne snosi rizik po ovim plasmanima, a za svoje usluge ostvaruje naknadu.

33. FINANSIJSKI INSTRUMENTI

Upravljanje kapitalom

Ciljevi Banke prilikom upravljanja kapitalom, koji je mnogo šira kategorija od 'kapitala' iskazanog u bilansu stanja su sljedeći:

- Usaglasiti se sa zahtjevima vezanim za kapital koji su propisani od strane regulatora na tržištu banaka;
- Osigurati da je Banka u mogućnosti nastaviti sa neograničenim vijekom poslovanja da bi mogla obezbjediti povrat dioničarima, kao i koristi ostalim učesnicima na tržištu; i
- Održavati jaku kapitalnu osnovu koja će podržati razvoj poslovanja Banke.

BOR BANKA D.D. SARAJEVO
NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE
ZA GODINU KOJA JE ZAVRŠILA 31. DECEMBRA 2012.

33. FINANSIJSKI INSTRUMENTI (NASTAVAK)

Od Banke se očekuje da održava odnos duga i kapitala. Pokazatelji solventnosti su kao što slijedi:

	31.12.2012. KM 000	31.12.2011. KM 000
Dug (i)	215.410	167.600
Novac i novčani ekvivalenti	(34.621)	(15.955)
Neto dug	180.789	151.645
Kapital (ii)	46.658	45.698
Neto koeficijent zaduženosti	3,87	3,32

Dug (i) je definisan kao obaveze prema bankama i klijentima kao što je prezentirano u napomenama 23, 24 i 25. Kapital (ii) uključuje ukupni kapital, rezerve i zadržanu dobit. Adekvatnost kapitala i korištenje neto-kapitala na dnevnoj osnovi prati Uprava Banke, uzimajući u obzir odluke Agencije za bankarstvo FBiH ('FBA'). Izvještaji se podnose FBA kvartalno.

Agencija za bankarstvo FBiH zahtjeva od svake banke: (a) da održava minimalni iznos uplaćenog dioničkog kapitala banke u iznosu 15 miliona KM; i (b) da održava odnos neto-kapitala i rizika ponderisane imovine u visini od minimalno 12%.

Neto-kapital Banke podijeljen je u dva dijela:

- Tier 1 kapital ili Osnovni kapital: dionički kapital (netiran za bilo koji knjigovodstveni iznos trezorskih dionica), dionička premija, zadržana dobit i rezerve nastale izdavanjem iz zadržane dobiti; i
- Tier 2 kapital ili Dopunski kapital: kvalifikovani subordinirani dug, ostali dionički kapital, opšte rezerve za kreditne gubitke i neto dobit tekuće godine.

Rizik ponderisane aktive se mjeri na bazi četiri pondera klasifikovana prema prirodi svakog od sredstava i odražava procjenu kreditnog, tržišnog i ostalih rizika povezanih sa tim sredstvima, uzimajući u obzir prihvatljivost kolaterala ili garancija. Sličan tretman je usvojen za izloženost po vanbilansnim pozicijama, sa određenim korekcijama u svrhu preciznijeg iskazivanja prirode potencijalnih gubitaka.

Donja tabla prikazuje kompoziciju neto-kapitala i pokazatelja Banke za godine završene 31. decembra.

BOR BANKA D.D. SARAJEVO
NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE
ZA GODINU KOJA JE ZAVRŠILA 31. DECEMBRA 2012.

33. FINANSIJSKI INSTRUMENTI (NASTAVAK)

Tokom te dvije godine Banka je bila usaglašena sa svim eksterno nametnutim zahtjevima vezanim za kapital:

	2012. KM 000	2011. KM 000
Tier 1 kapital		
Dionički kapital	26.285	26.285
Zakonske rezerve	12.565	13.053
Zadržana dobit	939	635
Nematerijalna imovina	(308)	(154)
Ukupno kvalifikovani Tier 1 kapital	39.481	39.819
Tier 2 kapital		
Ostali dionički kapital	2.882	2.882
Opšte rezerve	3.561	2.657
Neto dobit tekuće godine	2.523	1.379
Ukupno kvalifikovani Tier 2 kapital	8.966	6.918
Odbitna stavke:		
- ulaganja	(3.043)	(2.470)
- nedostajuće rezerve za kreditne gubitke – regulator (FBA)	(1.358)	-
Ukupni neto-kapital	44.046	44.267
Rizik ponderisane aktive	200.359	162.862
Bilans stanja	183.922	151.644
Vanbilansne stavke	16.437	11.218
Ponderisani operativni rizik	8.113	6.956
Pokazatelj	21,11%	26,07%

Značajne računovodstvene politike

Detalji značajnih računovodstvenih politika i usvojenih metoda, uključujući i kriterije za priznavanje, na osnovu mjerenja i na osnovu toga koji su prihodi i troškovi priznati, u pogledu na svaku od klasa finansijske imovine, finansijskih obaveza i vlasničkih instrumenata objavljeni su u Napomeni 3. ovih finansijskih izvještaja.

Kategorije finansijskih instrumenata

	31.12.2012. KM 000	31.12.2011. KM 000
Finansijska imovina		
Gotovina i računi kod banaka uključivo sa obaveznom rezervom kod Centralne banke BiH	34.621	15.955
Plasmani kod banaka	19.439	25.854
Dati kredit, neto	188.633	150.803
Finansijska imovina raspoloživa za prodaju	3.046	2.473
Vrijednosni papiri držani do dospijanja	300	2.030
	246.039	197.115
Finansijske obaveze		
Amortizirani trošak	217.725	170.160

BOR BANKA D.D. SARAJEVO
NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE
ZA GODINU KOJA JE ZAVRŠILA 31. DECEMBRA 2012.

33. FINANSIJSKI INSTRUMENTI (NASTAVAK)

Ciljevi upravljanja finansijskim rizikom

Funkcija trezora u Banci pruža podršku poslovanju, koordinira pristup domaćem i međunarodnim tržištima, nadgleda i upravlja finansijskim rizikom koji se odnose na poslovanje Banke kroz interne izvještaje o riziku kojima se analizira izloženost po stepenu i uticaju rizika. Ovi rizici uključuju tržišni rizik (uključujući devizni rizik i rizik kamatne stope na fer vrijednost), kreditni rizik, rizik likvidnosti i rizik kamatne stope na novčani tok.

Tržišni rizik

Usljed svojih aktivnosti, Banka je primarno izložena finansijskim rizicima promjena kurseva stranih valuta, te promjena kamatnih stopa (vidjeti ispod). Izloženosti tržišnom riziku se analiziraju pomoću analize osjetljivosti. Nije bilo promjena u izloženosti Banke tržišnom riziku ili načinu na koji Banka upravlja i mjeri taj rizik.

Upravljanje valutnim rizikom

Banka obavlja određene transakcije denominirane u stranim valutama. Dakle, dolazi do izloženosti promjenama kursa stranih valuta. Izloženosti kursu valute se upravlja u okviru odobrenih parametara politika koji koriste terminske ugovore za strane valute. Knjigovodstvena vrijednost monetarnih sredstava i obaveza Banke denominiranih u stranoj valuti je na dan izvještavanja kako slijedi:

	Imovina		Obaveze	
	31.12.2012. KM 000	31.12.2011. KM 000	31.12.2012. KM 000	31.12.2011. KM 000
EUR	54.772	51.864	50.288	50.164
KWD	8.933	15.690	11.187	15.505
USD	6.338	6.545	2.176	2.155
Ostalo	50	61	-	-

Analiza osjetljivosti na promjene kursa valuta

Banka zbog fiksnog kursa EUR-a u odnosu na Konvertibilnu marku nije izložena deviznom riziku (1 EUR = KM 1,95583). Izmjena kursa bi zahtijevala izmjenu zakona i usvajanje od Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine. Značajnija izloženost deviznom riziku je prisutna za valute USD i KWD. Analiza osjetljivosti urađena je na bazi 10%-tnog povećanja i/ili smanjenja kursa strane valute u odnosu na domaću valutu. Stopa osjetljivosti od 10% je stopa koja se koristi pri internom izvještavanju ključnom osoblju Uprave o riziku strane valute i predstavlja procjenu Uprave o razumno mogućim promjenama kurseva stranih valuta.

	Efekat USD ('000 KM)		Efekat KWD ('000 KM)	
	31.12.2012.	31.12.2011.	31.12.2012.	31.12.2011.
Dobit ili (gubitak)	416	439	225	19

Gore spomenuta analiza osjetljivosti primjenjuje se na otvorenu deviznu poziciju Banke koja uključuje sve stavke aktive i pasive. Ukoliko je devizna pozicija bilo koje strane valute „duga“ (aktiva veća od pasive) i ukoliko dođe do porasta kursa te valute u odnosu na KM, Banka će po osnovu promjene kursa ostvariti prihod. Ukoliko je devizna pozicija bilo koje strane valute „duga“ (aktiva veća od pasive) i ukoliko dođe do pada kursa te valute u odnosu na KM, Banka će po osnovu promjene kursa ostvariti gubitak. Ukoliko je devizna pozicija bilo koje strane valute „kratka“ (aktiva manja od pasive) i ukoliko dođe do porasta kursa te valute u odnosu na KM, Banka će po osnovu promjene kursa ostvariti gubitak. Ukoliko je devizna pozicija bilo koje strane valute „kratka“ (aktiva manja od pasive) i ukoliko dođe do pada kursa te valute u odnosu na KM, Banka će po osnovu promjene kursa ostvariti prihod. Banka je izložena učincima promjena u valutnim kursovima na svoj finansijski položaj i novčane tokove.

BOR BANKA D.D. SARAJEVO
NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE
ZA GODINU KOJA JE ZAVRŠILA 31. DECEMBRA 2012.

---

33. FINANSIJSKI INSTRUMENTI (NASTAVAK)

Upravljanje valutnim rizikom (nastavak)

Banka prati svoj valutni položaj u odnosu na udovoljavanje regulatornim zahtjevima koje je Agencija za bankarstvo FBiH definirala kao limite otvorenih pozicija. Banka nastoji sučeliti svoju imovinu i obaveze u stranim valutama kako bi izbjegla izloženost valutnom riziku.

Upravljanje kamatnim rizikom

Banka nije izložena riziku kamatnih stopa jer posuđuje sredstva po fiksnim kamatnim stopama. Generalno, Banka upravlja rizikom tako što održava odgovarajuću kombinaciju pozajmica sa fiksnim i promjenjivim kamatnim stopama. Izloženost Banke kamatnim stopama na finansijsku imovinu i obaveze je detaljno prikazana u dijelu koji govori o upravljanju rizikom likvidnosti.

Analiza osjetljivosti na kamatne stope

Analize osjetljivosti ispod su urađene na osnovu izloženosti kamatnim stopama i za derivativne i ne-derivativne instrumente na datum izvještajnog perioda. Za promjenjive kamatne stope pripremljena je analiza pod pretpostavkom da je nepodmireni iznos obaveza na dan bilansa stanja bio nepodmiren čitavu godinu. Koristi se 50 baznih poena umanjenja ili povećanja pri internom izvještavanju o riziku kamatnih stopa i ključnom osoblju uprave i predstavlja procjenu uprave o razumno mogućim promjenama kamatnih stopa. Da su kamatne stope bile 50 baznih poena više ili niže a da su se druge varijable održale konstantnim, neto dobit za godinu koja je završila 31. decembra 2012. bila bi uvećana/umanjena za 121 hiljadu KM (31. decembra 2011. za 133 hiljade KM).

Upravljanje kreditnim rizikom

Banka je izložena kreditnom riziku, koji predstavlja rizik nemogućnosti druge strane da izmiri cijeli iznos obaveze po dospelosti. Banka razvrstava kreditni rizik utvrđujući limite za iznos prihvaćenog rizika koje očekuje da će nastati u vezi s jednim kreditnim primaocem ili grupom kreditnih primatelja te u pojedinim privrednim granama. Banka redovno prati navedene rizike i preispituje ih periodično. Banka upravlja kreditnim rizikom redovnom analizom sposobnosti postojećih i potencijalnih zajmoprimca da otplate svoje obaveze po glavnici i kamatama i promjenom kreditnih limita po potrebi. Pored toga, svojom izloženosti kreditnom riziku djelimično upravlja i pribavljanjem kolaterala, te korporativnim i ličnim garancijama.

Preuzete obaveze na temelju izdatih akreditiva: Dokumentovani akreditivi, koji predstavljaju pisane neopozive obaveze koje je Banka preuzela u ime klijenta (ovlastitelj) a po kojima je treća strana (korisnik) ovlaštena povlačiti sredstva kod Banke do utvrđenog iznosa pod utvrđenim uslovima, osigurani su instrumentima osiguranja u obliku isporuka dobara za koje su izdati, pa time predstavljaju i značajno manji rizik. Potrebna novčana sredstva za otvorene akreditive značajno su manja od preuzetih obaveza po izdatim garancijama ili stand-by akreditivima. Međutim, Banka knjiži rezervisanja za navedene instrumente po istoj osnovi kao i za kredite.

Obaveze za kreditiranjem, po neiskorištenim odobrenim kreditima, neiskorištenim prekoračenjima i odobrenim prekoračenjima: Osnovna svrha obaveza za kreditiranjem je osigurati raspoloživost sredstava na zahtjev klijenta. Obaveze za kreditiranjem predstavljaju neiskorišteni dio odobrenih kredita, garancija ili stand-by akreditiva. Obaveze Banke za kreditiranjem predstavljaju preuzete obaveze po kreditima ili garancijama, neiskorištena i odobrena prekoračenja. Obaveze za kreditiranjem ili temeljem garancija koje je izdala Banka a koje su vezane uz određene kriterije kreditiranja kojima klijenti trebaju udovoljavati (uključivši uslov da ne dođe do pogoršanja solventnosti klijenta) predstavljaju opozive obaveze. Neopozive obaveze postoje po osnovi odobrenih prekoračenja jer su one proizašle na temelju uslova koji su utvrđeni ugovorima o kreditu.

BOR BANKA D.D. SARAJEVO
NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE
ZA GODINU KOJA JE ZAVRŠILA 31. DECEMBRA 2012.

33. FINANSIJSKI INSTRUMENTI (NASTAVAK)

Upravljanje kreditnim rizikom (nastavak)

Finansijska imovina

	Ukupna bruto knjigovodstvena vrijednost KM 000	Imovina čija vrijednost nije umanjena KM 000	Individualno umanjena imovina KM 000	Umanjenje za gubitke (pojedinačno) KM 000	Umanjenje za gubitke (kolektivno) KM 000	Ukupna neto knjigovodstvena vrijednost na vrijednost KM 000
31. decembar 2012.						
Novac i sredstva kod banaka	9.765	9.765	-	-	-	9.765
Obavezna rezerva kod Centralne banke	24.856	24.856	-	-	-	24.856
Plasmani kod drugih banaka	19.598	11.633	7.965	(159)	-	19.439
Dati krediti i potraživanja	206.599	500	206.099	(13.587)	(4.379)	188.633
Finansijska imovina raspoloživa za prodaju	3.046	3.046	-	-	-	3.046
Finansijska imovina držana do dospjeća	300	300	-	-	-	300
	264.164	50.100	214.064	(13.746)	(4.379)	246.039
31. decembar 2011.						
Novac i sredstva kod banaka	6.655	6.655	-	-	-	6.655
Obavezna rezerva kod Centralne banke	9.300	9.300	-	-	-	9.300
Plasmani kod drugih banaka	25.934	21.934	4.000	(80)	-	25.854
Dati krediti i potraživanja	166.733	23.839	142.894	(11.704)	(4.226)	150.803
Finansijska imovina raspoloživa za prodaju	2.473	2.473	-	-	-	2.473
Finansijska imovina držana do dospjeća	2.030	2.030	-	-	-	2.030
	213.125	66.231	146.894	(11.784)	(4.226)	197.115

Kreditna izloženost i kolaterali

Opis	Izloženost kreditnom riziku			
	Dati krediti KM 000	Nepovučena kreditna sredstva i neiskorišteni overdraft limiti KM 000	Preuzete obaveze / izdate garancije KM 000	Fer vrijednost kolaterala KM 000
31. decembar 2012.				
Pravna lica	187.324	2.607	19.795	
Fizička lica	19.275	92	-	
Ukupno	206.599	2.699	19.795	409.207
31. decembar 2011.				
Pravna lica	150.935	2.545	11.782	
Fizička lica	15.798	-	-	
Ukupno	166.733	2.545	11.782	330.299

Fer vrijednost kolaterala

	31.12.2012. KM 000	31.12.2011. KM 000
Imovina	391.739	313.941
Depoziti	14.875	12.580
Garancije	2.593	3.778
	409.207	330.299

BOR BANKA D.D. SARAJEVO
NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE
ZA GODINU KOJA JE ZAVRŠILA 31. DECEMBRA 2012.

---

33. FINANSIJSKI INSTRUMENTI (NASTAVAK)

Upravljanje rizikom likvidnosti

Rizik likvidnosti predstavlja moguću izloženost Banke vezano uz pribavljanje sredstava koja su potrebna Banci da bi izmirila svoje preuzete obaveze po finansijskim instrumentima. Banka održava likvidnost u skladu s propisima Agencije za bankarstvo Federacije Bosne i Hercegovine. Tabela u nastavku sadrži analizu sredstava, obaveza i vlasničke glavnice prema preostalim periodima od datuma bilansa do ugovornog dospjeća, pri čemu su rokovi dospjeća utvrđeni uzevši u obzir moguće ranije rokove otplate za opcije ili temeljem plana otplate.

Banka je izložena svakodnevnim pozivima na isplatu sredstava koje izmiruje raspoloživim novčanim izvorima koji se sastoje od prekonoćnih depozita, sredstava na tekućim računima, depozitima koji dospjevaju, povlačenja sredstava kredita, jamstava i ostalih derivata koji se podmiruju iz marži i ostalih iznosa na poziv za gotovinske derivate. Banka ne održava novčane izvore da bi pokrila sve navedene potrebe jer je iz iskustva moguće s velikom pouzdanošću predvidjeti minimalne iznose ponovnog ulaganja dospjelih sredstava. Banka utvrđuje limite za najniže iznose sredstava koja dospjevaju a koja su raspoloživa za izmirivanje iznosa plativih na poziv, kao i najniže iznose međubankarskih i ostalih kredita za pokriće neočekivanih iznosa sredstava koja se povlače na zahtjev.

Tabele rizika likvidnosti i kamatnih stopa

Slijedeće tabele detaljno prikazuju preostala ugovorena dospjeća Banke za nederivatne finansijske obaveze. Tabele su načinjene na osnovu nediskontiranih novčanih tokova finansijskih obaveza na osnovu najranijeg datuma na koji se od Banke može tražiti da plati. Tabela uključuje novčane tokove kamata i glavnice.

Tabela finansijske imovine je načinjena na osnovu nediskontovanih novčanih tokova finansijske imovine uključujući i kamate na tu imovinu koje će biti zarađene, osim na sredstva na koja Banke očekuje da će se novčani tok pojaviti u drugom periodu.

BOR BANKA D.D. SARAJEVO
NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE
ZA GODINU KOJA JE ZAVRŠILA 31. DECEMBRA 2012.

33. FINANSIJSKI INSTRUMENTI (NASTAVAK)

Upravljanje rizikom likvidnosti (nastavak)

Finansijske obaveze	Prosječna ponderisana efektivna kamatna stopa	Manje od 1 mjeseca KM 000	1-3 mjeseca KM 000	3 mjeseca do 1 godine KM 000	1-5 godina KM 000	5+ godina KM 000	Ukupno KM 000
31.12.2012.	%						
Beskamatni instrumenti	-	142	-	-	-	-	142
Instrumenti sa fiksnom kamatnom stopom	2,14	80.455	5.802	31.223	42.881	38.331	198.692
Instrumenti sa varijabilnom kamatnom stopom	1,22	31	916	2.855	13.423	8.126	25.351
		80.628	6.718	34.078	56.304	46.457	224.185
31.12.2011.							
Beskamatni instrumenti	-	172	-	-	-	-	172
Instrumenti sa fiksnom kamatnom stopom	2,420	36.798	911	45.835	31.167	32.440	147.151
Instrumenti sa varijabilnom kamatnom stopom	2,504	51	513	2.148	15.581	11.190	29.483
		37.021	1.424	47.983	46.748	43.630	176.806
Finansijska imovina							
31.12.2012.							
Beskamatni instrumenti	-	21.167	-	-	3.068	3	24.238
Instrumenti sa fiksnom kamatnom stopom	7,13	33.653	21.037	53.073	80.878	45.419	234.060
Instrumenti sa varijabilnom kamatnom stopom	0,30	29.025	1	743	-	-	29.769
		83.845	21.038	53.816	83.946	45.422	288.067
31.12.2011.							
Beskamatni instrumenti	-	20.663	-	-	-	-	20.663
Instrumenti sa fiksnom kamatnom stopom	9,09	7.448	13.711	38.405	90.859	45.422	195.845
Instrumenti sa varijabilnom kamatnom stopom	0,43	16.631	1	757	-	-	17.389
		44.742	13.712	39.162	90.859	45.422	233.897
Razlika 31.12.2012.		3.217	14.320	19.738	27.642	(1.035)	63.882
Razlika 31.12.2011.		7.721	12.288	(8.821)	44.111	1.792	57.091

34. ODOBRAVANJE FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA

Ove finansijske izvještaje odobrila je Uprava Banke dana 18. januara 2013. godine.

Potpisali u ime Uprave:

 Hamid Pršeš
 Direktor

 Enisa Hulusić
 Izvršni direktor računovodstva i sredstava